Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1870
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
Ἀργυροῦν μετάλλιον Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935)

ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

ΕΚΔΙΔΕΤΑΙ ΚΑΤΑ ΣΑΒΒΑΤΟΝ
Τιμὴ φύλλου δραχμαὶ 600

Περίοδος Δ' — Τόμος 1ος | *Ἀθῆναι 4 Ἰανουαρίου 1947* | *Ἔτος 69ον — Ἀριθ. 1*

Ο ΚΑΠΕΤΑΝ ΑΡΓΥΡΗΣ

Ὑπὸ ΔΗΜΗΤΡΗ ΜΠΟΓΡΗ

Ἦταν—θυμᾶμαι—ὅπως καὶ σήμερα χιονισμένες οἱ κορυφὲς τῶν βουνῶν, ἔψαλλαν τὰ κάλαντα στοὺς δρόμους, ὁ οὐρανὸς συννεφιασμένος καὶ ἡ θάλασσα ἀγριεμμένη. Τὸ ἄσπρο καθαρώτατο σπιτάκι τοῦ νησιοῦ μου εὐωδίαζε καὶ τότε ἀπὸ μυρωδιὰ τοῦ λιβανιοῦ καὶ ἡ κυρα-Χρυσούλα, ἡ γυναίκα τοῦ καπετὰν-Ἀργύρη, μὲ τὴ μονάκριβη κόρη της τὴ Δένα, φουρνίζανε,— κείνη τὴ παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς ποῦμανε παιδάκι 10 χρονῶν — ταψιὰ μὲ κουραμπιέδες καὶ μελομακάρουνα σὰν μπῆκα στὴν αὐλή τους.

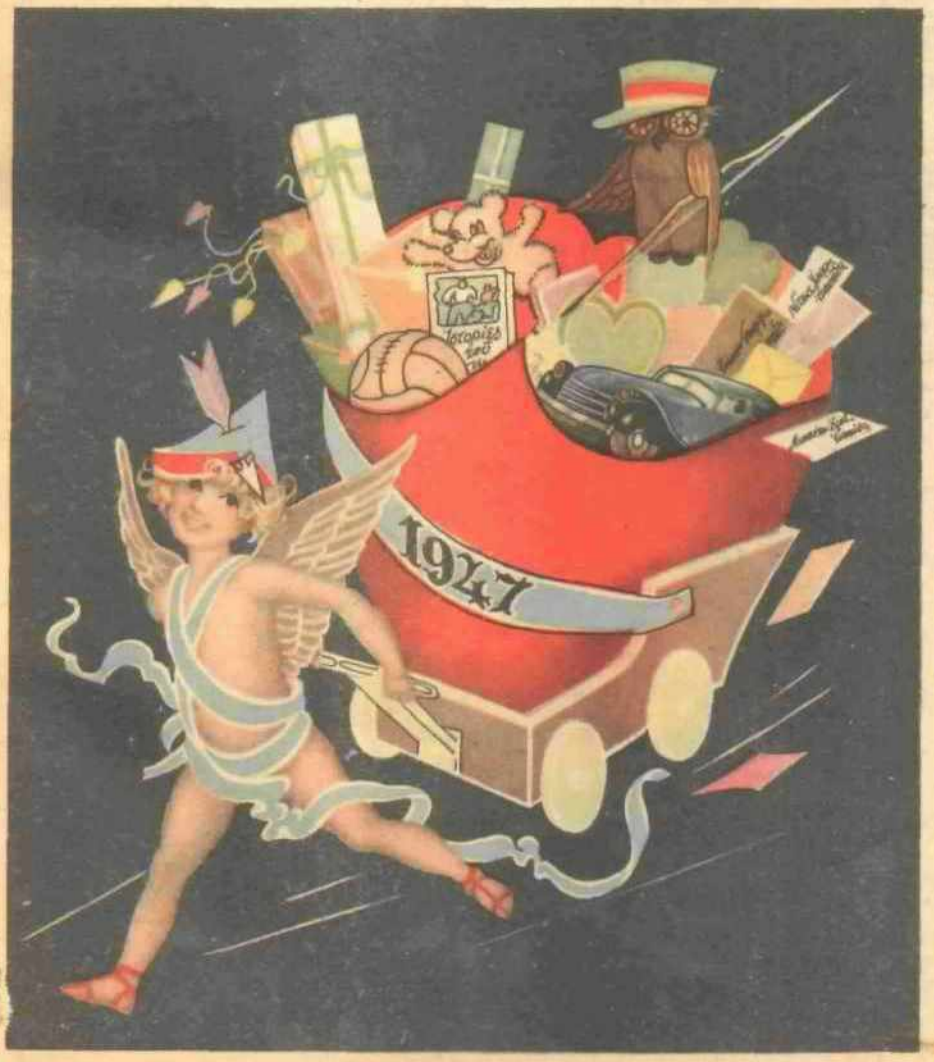

Ἡ καπετάνισσα, μιὰ ψηλὴ καὶ ὄμορφη γυναίκα, ἔτρεξε γελαστὴ κοντά μου μόλις μὲ εἶδε.

— Εἶσαι γιὸς τοῦ Ἀναστάση ;

— Ναί, θέλω τὸν πατέρα μου.

— Μέσα εἶναι· μὲ τὸν καπετάνιο. Ἔλα, ἀγόρι μου.

Καὶ μὲ ὁδήγησε σ' ἕνα δωμάτιο ποὺ ἔλαμπε ἀπὸ πάστρα καὶ νοικοκυριό. Ὁ μακαρίτης ὁ πατέρας μου καθότανε μὲ τὸν καπετὰν-Ἀργύρη κοντὰ στὸ ἀναμμένο τζάκι καὶ κουβεντιάζανε κουτσοπίνοντας. Ἦτανε ἕνας ἄνδρακλας αὐτὸς ὁ καπετάνιος ὅσα μὲ 'κεῖ πάνω, μὲ τετράγωνες πλάτες, πυκνὰ μαῦρα μουστάκια καὶ φρύδια ποὺ τοῦ σκεπάζανε τὰ μάτια. Μὲ σήκωσε σὰν πούπουλο στὰ χέρια του καὶ μὲ φίλησε μὲ στοργή.

— Μὲ τὸν πατέρα σου, μοῦ εἶπε, εἴμαστε ἀδέλφια. Στὴν ἴδια γειτονιὰ γεννηθήκαμε, μαζὶ βγάλαμε τὸ σχολαρχεῖο, τὴν ἴδια μέρα πήγαμε στρατιῶτες. Εἶσαι λοιπὸν καὶ δικό μου παιδί.

— Φχαριστῶ, καπετάνιο . . .

Ὕστερα μ' ἔβαλε νὰ καθήσω σ' ἕνα χαμηλὸ σκαμνάκι κοντὰ στὴ φωτιὰ κι' εἶπε στὴ γυναίκα του νὰ μοῦ φέρη καρύδια καὶ σταφίδες. Μοῦκανε τότε τρομακτικὴ ἐντύπωση. Σήμερα ἐξηγῶ τὸ γιατί. Ἀκτινοβολοῦσε, ἀπ' ὅλο τὸ εἶναι αὐτουνοῦ τοῦ ἀνθρώπου, ἀρχοντιά, καλωσύνη καὶ ἀνδρισμός.

***

Σὲ λίγο, σὰν μοῦστειλε ἡ Κυρα-Χρυσούλα μὲ τὴν κόρη της σταφίδες καὶ γλυκὰ κι' ἔπαψε ν' ἀπασχολεῖται μὲ μένα, ξανάπιασε τὴν κουβέντα μὲ τὸν πατέρα μου. Μά τί ἦτανε αὐτὰ ποὺ λέγανε ἤ, καλύτερα, τί τοῦ ἱστοροῦσε ὁ καπετὰν-Ἀργύρης ; Μιὰ ναυτική του περιπέτεια ποὺ μὲ ὑποχρέωσε νὰ μὴν κλείσω μάτι δυὸ νύχτες . . . Ταξείδευε μὲ τὴ σκούνα

του ἀπὸ τὴν Κρήτη—ἔλεγε—καὶ ὁ καιρὸς ἀγρίεψε πολὺ στὸ πέλαγος καὶ κινδυνέψανε νὰ πνιγοῦνε... Τὸ σκάφος του χαροπάλευε πάνω στὰ μανιασμένα κύματα καὶ κεῖνος καθότανε ἀπελπισμένος στὸ τιμόνι. Μὰ νὰ ξάφνου ποὺ νοιώθει κάτι γένεια νὰ τοῦ χαϊδεύουν τὸ πρόσωπο.

— Γένεια ; ! . .

— Ναί, Ἀναστάση. Γένεια... Ὁ Ἅγιος-Νικόλαος, ὁ προστάτης τῶν θαλασσινῶν, βρισκότανε δίπλα μου. Ἔκανα τὸ σταυρό μου καὶ φώναξα στοὺς ναῦτες : Μὴ φοβόσαστε ! Ὁ Ἅγιος εἶναι μαζί μας ! Θὰ μποῦμε σὲ λιμάνι ! Καὶ πραγματικά, σὰν κάποιο ἀόρατο χέρι νὰ ὁδηγοῦσε τὸ δικό μου, ἔμπασα τὴ σκούνα μου στὸ λιμάνι τῆς Μήλου καὶ σωθήκαμε.

Τότε, ὁ καπετὰν-Ἀργύρης, ἔβγαλε ἀπὸ τὴ τσέπη τοῦ γιλέκου του ἕνα μικρό, ὁλόχρυσο εἰκονισματάκι τοῦ Ἅγη-Νικόλα καὶ τὄδειξε στὸν πατέρα μου.

—Ἀπὸ κείνη τὴ μέρα ἔχω τὸν ἅγιο πάντα μαζί μου, τοῦ εἶπε. Ἂν δὲν μᾶς προστάτευε σήμερα δὲν θὰ γιορτάζαμε μαζὶ τὶς καλὲς μέρες...

* * *

Ἔτσι γνώρισα τὸν καπετὰν-Ἀργύρη κείνη τὴ παραμονὴ τῆς Πρωτοχρονιᾶς. Ἔχουνε περάσει πολλὰ χρόνια. Κι' ἔχει ἀλλάξει πολὺ ἀπὸ τότε, τὸ νησί μου. Πλουτίστηκε, μὲ ψηλὰ σπίτια, ἠλεκτροφωτίσθηκε, ἔχει πλατεῖες κι' ὄμορφους ἀσφαλτοστρωμένους δρόμους ποὺ τοὺς αὐλακώνουν αὐτοκίνητα. Μὰ τὸ κάτασπρο σπιτάκι τοῦ καπετάνιου στὴν ἄκρη τοῦ γιαλοῦ, ἔχει μείνει τὸ ἴδιο, ὅπως καὶ τότε. Εὐώδιαζεν ἀπὸ μυρουδιὰ τοῦ λιβανιοῦ τοῦτες τὶς καλὲς μέρες σὰν τὸ ἐπισκέφθηκα καὶ ἡ Λένη, ἡ μονάκριβη κόρη του, μὲ γκρίζα μαλλιὰ σήμερα, ἄναβε τὸ μικρὸ φοῦρνο τῆς αὐλῆς του, βοηθούμενη ἀπὸ τὰ παιδιά της, γιὰ νὰ ψήσει τοὺς κουραμπιέδες καὶ τὴ βασιλόπηττα.

Κάθησα δίπλα στὸ ἀναμμένο τζάκι μὲ τὸν ἄντρα της. Ἡ θάλασσα μανιασμένη μούγκριζε καὶ τὰ παιδάκια στοὺς δρόμους ἔψελναν τὰ κάλαντα. Σὲ μιὰ στιγμὴ τὸ μικρό της κοριτσάκι, ἡ Χρυσούλα, ἦρθε κοντά μου καὶ μοῦδειξε ἕνα εἰκονισματάκι. Ἦταν ὁ Ἅγη-Νικόλας, τοῦ μακαρίτη τοῦ παπποῦ, τοῦ καλοῦ καὶ γενναίου καπετὰν-Ἀργύρη, τοῦ φίλου τοῦ πατέρα μου...

ΔΗΜ. ΜΠΟΓΡΗΣ

ΧΙΛΙΑ ΜΥΡΙΑ

ΠΛΗΡΩΜΗ ΜΕ ΤΡΑΓΟΥΔΙΑ

Ἕνας ταξιδιώτης ἔφτασε ἕνα βράδυ σ' ἕνα χωριάτικο χάνι. Ἡ τσέπη του ἦταν ἄδεια καὶ τὸ στομάχι του πιὸ ἄδειο ἀκόμη. Ἀφοῦ ἔκανε πραγματογνωμοσύνη καὶ βεβαιώθηκε πὼς τὸ δεύτερο ἦταν πιὸ ἄδειο ἀκόμη ἀπὸ τὴν πρώτη, στὸ τέλος ἀποφάσισε νὰ μπῆ. Παράγγειλε λοιπὸν καὶ τοῦ ἔφεραν τὰ καλύτερα φαγητὰ ποὺ εἶχαν καὶ τὰ καταβρόχθισε τὸ ἕνα πίσω ἀπὸ τ' ἄλλο. Ὕστερα ὅμως, ὅταν ἦρθε ἡ ὥρα νὰ πληρώση, δήλωσε στὸν ξενοδόχο πὼς δὲν ἔχει χρήματα καὶ θὰ πληρώση μὲ τραγούδια.

— Δὲν μοῦ χρειάζονται τραγούδια ἐμένα, ἐγὼ θέλω τὰ λεφτά μου ! εἶπε ἀπότομα ὁ ξενοδόχος.

—Ὡστόσο, ἂν σοῦ τραγουδήσω κάτι ποὺ θὰ σ' ἀρέσει δὲν θἄναι σὰν νὰ σ' ἔχω πληρώσει ; εἶπε ὁ ταξιδιώτης μ' ὅλη του τὴ γλύκα.

—Ἂν μοῦ τραγουδήσης κάτι καὶ μ' ἀρέσει, τότε χαλάλι σου, εἶπε ὁ ξενοδόχος, ἔχοντας ὅμως μέσα του τὴν ἀπόφαση νὰ μὴ βρῆ τίποτε τῆς ἀρεσκιᾶς του.

Ὁ ταξιδιώτης εἶπε ἕνα τραγούδι.

— Σ' ἀρέσει αὐτό ; ρώτησε ὅταν τελείωσε.

— Διόλου !

— Κι' αὐτὸ ποὺ θὰ πῶ τώρα ;

Κι' ἄρχισε νὰ τραγουδᾶη ἕνα ἄλλο, ὕστερα τρίτο, τέταρτο, πέμπτο ἀλλὰ κανένα δὲν εἶχε τὴν τύχη ν' ἀρέση στὸν ξενοδόχο.

— Νὰ ἕνα ἐπὶ τέλους, ποὺ εἶμαι βέβαιος πὼς θὰ σ' ἀρέσει ! ἔκανε στὸ τέλος τὸ παλληκάρι.

Καὶ ἄρχισε ἕνα παλιὸ τραγούδι ποὺ ὁ πρῶτος στίχος του ἔλεγε :

Τώρα ποὺ ἤπιες κ' ἔφαγες
[κι' εὐφράνθηκ' ἡ καρδιάσου
Ἄνοιξε τὴ σακκούλα σου
[νὰ ἰδῶ καὶ τὸν παρά σου.

— Πῶς σοῦ φαίνεται αὐτό ; ρώτησε ὅταν τέλειωσε.

— Δόξα σοι ὁ Θεός ! νὰ ἕνα τραγούδι ἀνθρωπινό !

— Σ' ἀρέσει λοιπόν ;

— Καὶ βέβαια.

— Τότε εἶσαι πληρωμένος ἀφοῦ τὸ τραγούδι μου σ' ἄρεσε...

Καὶ φορώντας τὸ καπέλλο του σηκώθηκε κι' ἔφυγε ,ἀφήνοντας ἐμβρόντητο τὸν ξενοδόχο.

Ο. ΑΝΑΝΙΑΣ

ΕΙΚΟΝΕΣ ΠΑΙΔΙΩΝ ΕΚ ΤΟΥ ΦΥΣΙΚΟΥ

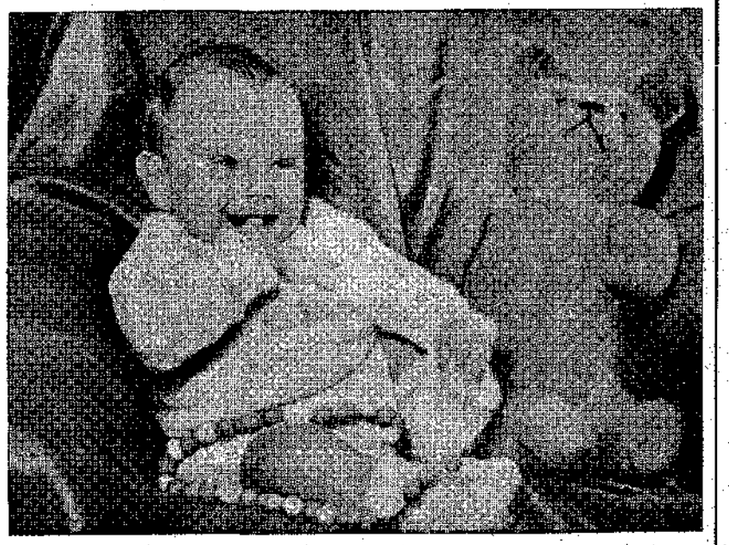

Ἔχω τὴν ἀρκουδίτσα μου παρέα, ἔχω καὶ τὸ κομπολόϊ τοῦ παπποῦ, τί ἄλλο θέλω !

ΑΘΗΝΑΪΚΑΙ ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΣ ΧΡΟΝΟΣ *

Ἀγαπητοί μου,

Ε ὑγεία καὶ εὐτυχία τὸν καινούργιο χρόνο. Τὸ λέμε κάθε Πρωτοχρονιά, ἀς τὸ ποῦμε καὶ τώρα, ἂν καὶ εἶναι τόσο δύσκολο νὰ διατηρηθῆ ὑγεία μετὰ τόσες στερήσεις, νὰ ὑπάρξη εὐτυχία μὲ τόσες ἀγωνίες, μετὰ τὴ μανία ἑνὸς οἰκουμενικοῦ πολέμου, τοῦ τρομερώτερου ἀπ' ὅσους γνώρισε ὁ κόσμος ! . . Μὰ χρειάζεται ἀληθινὸ θαῦμα Θεοῦ γιὰ νὰ ἐκπληρωθῆ ἡ εὐχή μας ! Μήπως δὲν ζοῦμε τώρα σὰν ἀπὸ θαῦμα ; Μήπως καὶ τὰ λίγα ἀκόμη τρόφιμα ποὺ κατορθώνουμε νὰ βρίσκουμε δὲν μᾶς φαίνεται πὼς μᾶς τὰ στέλνει ἀπὸ μιὰ ἐξαιρετικὴ εὔνοια ὁ ἴδιος ὁ Θεός ; Νά, τὴν παραμονὴ τῶν Χριστουγέννων εἶδα στὸ δρόμο μιὰ γυναικούλα, ποὺ κρατοῦσε ἕνα κεφαλάκι ἀρνίσιο καὶ πέντε-ἕξη ποδαράκια. Δὲ χρειάστηκε νὰ τὴν ρωτήσω ποῦ τὰ οἰκονόμησε, γιατὶ τὴν ἄκουσα σὲ λίγο νὰ λέη δυνατὰ σ' ἕναν δικό της ποὺ τὴ σταμάτησε :

— Μὴν τὰ ρωτᾶς ! Θαῦμα Θεοῦ !

Ἄλλη φορά, παραμονὴ Χριστουγέννων, ἡ ἴδια γυναικούλα θὰ κουβαλοῦσε στὸ σπιτάκι της χίλια πράγματα χωρὶς νὰ τὸ θεωρήση θαῦμα, κι' ἴσως χωρὶς νὰ θαυμάση τὸ Θεό, παρὰ μόνον τὸ πρωΐ στὴν ἐκκλησιά, ἢ τὸ μεσημέρι στὸ φτωχὸ τραπέζι, πλούσιο τὴ χρονιάτικη μέρα, γιὰ νὰ κάμη ἕνα σταυρὸ καὶ νὰ πῆ ἕνα : «Δόξα σοι ὁ Θεός !» κι' αὐτὰ σχεδὸν τυπικά... Ἔτσι εἶναι. Μόνο στὶς δυστυχίες καὶ τοὺς κινδύνους ὁ ἄνθρωπος αἰσθάνεται τὴν ἀδυναμία του, τὴν μηδαμινότητά του καὶ θυμᾶται πὼς δὲν μπορεῖ νὰ ζήση χωρὶς τὴ βοήθεια, τὴ θαυματουργὴ ἐπέμβαση τῆς Θείας Δυνάμεως, ποὺ στὴν εὐτυχία του τὴν ξεχνᾶ σὰν περιττή, γιατὶ ἡ εὐτυχία τοῦ γεννᾶ περιφάνεια κι' αὐτοπεποίθηση ἐγωϊστική.

Ἄλλη φορὰ σὰ σήμερα λέγαμε : «καὶ τοῦ χρόνου νὰ μᾶς ἀξιώση ὁ Θεός !» χωρὶς νὰ πολυσυλλογιζόμαστε καὶ τί λέμε, γιατὶ νομίζαμε πὼς κάθ' εὐτυχία ἦταν στὸ χέρι μας. Τώρα τὸ λέμε μὲ σκέψη, μὲ δισταγμό, μὲ τρόμο, μὲ φόβο Θεοῦ, γιατὶ βλέπομε πὼς δὲν εἶναι στὸ χέρι μας πιά. Κι' εἶναι ἡ τετάρτη αὐτὴ Πρωτοχρονιά, ποὺ τὴ γιορτάζουμε μὲ τὴ μυστικὴ ἀγωνία : Τί θὰ μᾶς φέρη ὁ καινούργιος χρόνος ; Πῶς θὰ περάση κι' αὐτός ; Θὰ μεγαλώσουν οἱ δυστυχίες μας ἢ θὰ πάψουν ; Θὰ ἐξακολουθήση ἡ Τριχυμία, ἢ θὰ ἔλθη ἐπιτέλους, ἡ τρισπόθητη Γαλήνη ;

Συλλογίζομαι τώρα, πόσα πράγματα θὰ χρειαστῆ νὰ διορθωθοῦν, ν' ἀποκατασταθοῦν, νὰ ξαναμποῦν στὴ σειρά, ν' ἀναδημιουργηθοῦν ὅταν θ' ἀρχίση ἡ ζωὴ τῆς ἡσυχης, τῆς εἰρηνικῆς ἐργασίας ! Ὁλόκληρες πόλεις θὰ γείνη ἀνάγκη νὰ ξαναχτισθοῦν. Αὐτὸ μόνο νὰ φανταστῆ κανεὶς φθάνει. Ἀλλὰ δὲν εἶναι μονάχα τὰ ὑλικὰ πράγματα, εἶναι καὶ τὰ ἠθικά. Κι' ἴσως οἱ ζημιὲς ποὺ ἔχουν πάθει αὐτὰ ἀπὸ τὸν πόλεμο, εἶναι ἀκόμη μεγαλύτερες καὶ θ' ἀπαιτήσουν ἀκόμη περισσότερες προσπάθειες γιὰ νὰ ἐπανορθωθοῦν. Τέσσερα χρόνια πολέμου ἔκαμαν νὰ μείνουν πίσω ὅλες σχεδὸν οἱ πνευματικὲς ἐργασίες, ἐπιστημονικές, φιλολογικές, καλλιτεχνικές, ἐκπαιδευτικές. Κι' ἐδῶ ἀκόμα στὸν τόπο μας ἡ ἐκπαίδευσις παραμελήθηκε πολύ. Καὶ σεῖς οἱ ἴδιοι θ' ἀναγνωρίζετε πὼς τὰ τέσσερα αὐτὰ χρόνια δὲν ἐμάθατε ὅσα θὰ μαθαίνατε σὲ τέσσερα χρόνια ἡσυχίας καὶ γαλήνης. Ἄτακτα τὰ μαθήματα καὶ συχνὲς οἱ ἡμέρες ποὺ τὰ σχολεῖα ἦσαν κλειστά. Δὲν σᾶς ἔβαζαν νὰ μελετᾶτε ὅσο ἔπρεπε, γιατὶ οὔτε τρώγατε ὅσο ἔπρεπε. Ἦρθε στιγμὴ ποὺ ἔλειπε καὶ τὸ φῶς, ὁ λύχνος τῆς μελέτης. Ἦταν βέβαια ἀτύχημα νὰ σᾶς βρῆ ὁ μακροχρόνιος αὐτὸς πόλεμος μέσ' στὴν ἡλικία τῆς σωματικῆς καὶ τῆς πνευματικῆς σας ἀναπτύξεως. Ἡ κακὴ δίαιτα σᾶς ἀδυνάτισε τὸ σῶμα. Ἡ ἀταξία τοῦ σχολείου δὲν σᾶς δυνάμωσε, δὲν σᾶς ἐπλούτισε ὅσο ἔπρεπε τὸ νοῦ. Καὶ αὐτὰ τὰ δύο θὰ ἔχετε σεῖς νὰ τὰ ἐπανορθώσετε μὲ τὴν Εἰρήνη. Τὸ πρῶτο δὲν εἶναι τόσο δύσκολο. Παιδιὰ εἴσθε. Δὲν χρειάζεται παρὰ κάποια προσοχὴ στὴ δίαιτά σας. Τὸ δεύτερο ὅμως εἶναι δυσκολώτερο. Θὰ χρειασθῆ μεγαλύτερος κόπος, ἐντονώτερη καὶ πολυπλοκώτερη προσπάθεια γιὰ νὰ γεμίσουν τὰ χάσματα τοῦ νοῦ μὲ τὶς γνώσεις ἐκεῖνες ποὺ ἔπρεπε, ἀλλὰ δὲν ἦταν δυνατὸ νὰ τὶς ἀποκτήσετε στὴν ἐντέλεια τὰ χρόνια τοῦ πολέμου. Ἀλλὰ τὸ δύσκολο δὲν εἶναι ἀδύνατο. Οἱ δασκαλοί σας θὰ σᾶς ὁδηγήσουν καλὰ καὶ σεῖς θὰ ἔχετε βέβαια ὅλη τὴν διάθεση νὰ ἀκολουθήσετε τὶς ὁδηγίες τους. Ἂς μὴν ἀνησυχοῦμε λοιπὸν περισσότερο. Ἂς εὐχηθοῦμε μόνο νὰ πραγματοποιηθῆ ἡ κοινὴ ἐλπίδα καὶ νὰ μᾶς φέρη ὁ καινούργιος χρόνος, σὰν ἄλλο περιστέρι τοῦ Νῶε, τὸ ποθητὸ κλαδὶ τῆς Εἰρήνης.

Σᾶς ἀσπάζομαι ΦΑΙΔΩΝ

* Ὁ ἀγαπητός σας κύριος *Φαίδων* λίγο κρυολογημένος καὶ ἀδιάθετος δὲν μπόρεσε νὰ σᾶς γράψη Ἀθ. Ἐπιστολὴ γιὰ τὸ πρῶτο αὐτὸ φύλλο. Γιὰ νὰ μὴ μείνετε ὅμως Πρωτοχρονιάτικα χωρὶς τὴν εὐχή του, σκέφθηκα ν' ἀναδημοσιεύσω μιὰ ποὺ γράφτηκε τὴν *Πρωτοχρονιὰ* τοῦ 1918, ὅταν ἔβγαινε πάλι ἡ Ἀνθρωπότης ἀπὸ ἕναν πολύχρονο καὶ αἱματηρότατο πόλεμο. Τοῦτος ὁ τελευταῖος ὁ πόλεμος ἦταν ἀσύγκριτα πιὸ καταστρεπτικὸς καὶ πιὸ αἱματηρός, καὶ ἡ Πατρίδα μας τὸν πλήρωσε σ' αἷμα καὶ σὲ θυσίες βαρύτερα ἀπ' ὅλα τ' ἄλλα κράτη. Ὡστόσο, ἐπειδὴ καὶ τότε εἴχαμε πολὺ ὑποφέρει, ἡ ἐπιστολὴ τοῦ κ. Φαίδωνος εἶναι ἐπίκαιρη στὰ περισσότερα σημεῖα της καὶ θὰ σᾶς μάθη πὼς καὶ τὰ Ἑλληνόπουλα τῆς ἐποχῆς ἐκείνης ἀντιμετώπιζαν τὰ ἴδια σχεδὸν προβλήματα μὲ σᾶς, καὶ ὅμως ἀπ' αὐτὰ ἐβγῆκαν οἱ ἄνδρες ποὺ ἔκαναν τὴν Ἑλλάδα νὰ προκόψη καὶ νὰ μεγαλουργήση σὲ τοῦτον τὸν πόλεμο. Γι' αὐτὸ εἶμαι βέβαιη πὼς θὰ διαβάσετε τὴν ἐπιστολὴ αὐτή, ποὺ γράφτηκε τώρα καὶ εἴκοσι χρόνια, μὲ τὸ ἴδιο ἐνδιαφέρον ὅπως κι' ἂν σᾶς τὴν εἶχε γράψει ὁ κ. Φαίδων σήμερα.

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

Ο ΧΟΡΟΣ ΤΗΣ ΠΡΩΤΟΧΡΟΝΙΑΣ

Πρωτοχρονιά, καλὴ καρδιά,
καλοσημαδιά.
Γιὰ τὴν Πατρίδα πρωτανοΐχτε
τὸ χορό, παιδιά.

Ὕστερα ἀπὸ τὴν ἀγάπη τοῦ Θεοῦ
εἶν' ἡ ἀγάπη τῆς Πατρίδας.
Ἡ Πατρίδα !
Νὰ ζῆς χωρὶς πατρίδα δὲν μπορεῖς.
Ἀκόμα κι' ἂν τὴν ἀρνηθῆς,
εἴτε φεγγοβολᾶ στοῦ ὀνείρου σου τὸ νοῦ
τόπος ποὺ θὰ σοῦ ταίριαζε,
μιὰ μακρινὴ Ἀτλαντίδα,
ὅπου ἐσὺ πᾶς κι' ὅπου σταθῆς
τὸ ρίζωμα ἡ τὴ χίμαιρα
πατρίδα θὰ τὰ πῆς.

Τὸ τραγούδι τοῦ ξένου χορευτῆ,
ποὺ ἦρθε μιὰ μέρα
στὸ χορό σας νὰ πιαστῆ
γεννῆστε το, μεθύστε το
μὲ τὴ φωνὴ τὴ ντόπια.
Καινούργιος χρόνος, βρὲ παιδιά,
βάλτε φωτιὰ στὰ τόπια !
—Ξανά, ὦ Πατρίδα μου, μὲ σένα,
ἀπὸ τὰ ξένα σμίγω.

Φιλῶ σου τ' ἅγια χώματα,
ποὺ εἶναι χαρὰ τοῦ κόσμου,
μὲ τῆς ἀγάπης τὴ δροσιὰ
νὰ ζοῦν ὁλάνθιστα
καὶ μὲ τὸ αἷμα ποτιστὰ
ποὺ στάζει το ἡ θυσία.
Κι' ἂν εἶναι ἀκόμα ὁ ἄνθρωπος
τὸ εἶναι του χρωστᾶ
στὸν Ἔρωτα καὶ στὸ Μεσσία !

Πρωτοχρονιά. Καλὴ καρδιά !
Καλοσημαδιὰ
γιὰ τὴν Πατρίδα πρωτανοΐχτε
τὸ χορό, παιδιά.

ΚΩΣΤΗΣ ΠΑΛΑΜΑΣ

ΤΟ ΜΑΓΙΚΟ ΦΥΛΑΧΤΟ

ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΥΠΟ Ε. NESBIT

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΠΡΩΤΟ

Ο ΨΑΜΜΕΝΤ

Μιὰ φορὰ τέσσερα παιδιὰ ἀπὸ τὸ Λονδῖνο, περγοῦσαν τῆς θερινὲς διακοπές τους στὴν ἐξοχή, σ' ἕνα ὁλόασπρο σπιτάκι, τριγυρισμένο ἀπὸ ἄμμο κι' ἀπὸ ἀσπρόχωμα.

Κάποια μέρα, σκάβοντας τὴν ἄμμο, εἶχανε τὴν τύχη νὰ βροῦνε ἕνα περίεργο μικρὸ ζῶο. Τὰ μάτια του ἤτανε πάνω σὲ δυὸ μακρυὰ κέρατα—σὰν τοῦ σαλίγκαρου—καὶ μπαινοβγαίνανε ὅπως τὰ τηλεσκόπια. Εἶχε αὐτιὰ νυχτερίδας, καὶ τὸ κορμί του, ποὺ ἔμοιαζε σὰν τῆς ἀράχνης, ἤτανε σκεπασμένο μὲ μαλακὸ καὶ πυκνὸ τρίχωμα. Εἶχε πόδια καὶ χέρια μαϊμοῦς.

Εἶπε στὰ παιδιά,—ποῦ τὰ ὀνόματά τους ἤτανε—Κύριλλος, Ρόμπερτ, Ἄνθέα καὶ Τζέννη, — πῶς τὸν λέγανε Ψάμμεντ *, καὶ πῶς ἤτανε τὸ στοιχειὸ τῆς ἄμμου . . .

Τοὺς εἶπε πῶς ζοῦσε σχεδὸν ἀπὸ τότε ποὺ γίνηκε ὁ κόσμος. Καὶ πῶς γιὰ χιλιάδες χρόνια ἤτανε θαμμένος στὴν ἄμμο. Ὅμως, δὲν εἶχε χάσει τίποτα ἀπὸ τὴ μαγική του δύναμη νὰ μπορῇ νὰ δώσῃ ὅ,τι κι' ἂν τοῦ ζητοῦσανε. (Ὅλοι ξέρουμε πῶς αὐτὴ τὴ δύναμη τὴν εἴχανε οἱ μάγισσες καὶ τὰ στοιχειά, τὸν παλιὸ καιρό.)

Ὁ Κύριλλος, ὁ Ρόμπερτ, ἡ Ἄνθέα κι' ἡ Τζέννη ἐνθουσιαστήκανε ἀπὸ αὐτὰ ποὺ ἀκουσαν.

Δὲν ξέρανε ὅμως τί νὰ ζητήσουνε, κι' οἱ ἐπιθυμίες ποὺ ἐκφράζανε ἤτανε πολὺ παράξενες.

Στὸ τέλος ὁ Ψάμμεντ προθυμοποιήθηκε νὰ τοὺς βοηθήσῃ, ἀλλὰ μὲ τὴν ὑπόσχεση πῶς δὲν θὰ τοῦ ζητᾶνε κάθε φορὰ καὶ καινούργια πράμματα, καὶ πῶς δὲ θὰ μιλήσουνε σὲ κανένα γι' αὐτό, γιατὶ ὁ Ψάμμεντ δὲν ἤθελε νὰ φορτωθῇ μὲ ξένες ἐπιθυμίες, ἐκτὸς ἀπὸ τῶν παιδιῶν.

Τὴν ὥρα ποὺ τὸν ἀποχαιρετοῦσανε ἡ Τζέννη εἶπε εὐγενικά :

—Ἡ ἐπιθυμία μας εἶναι νὰ σὲ ξαναϊδοῦμε σύντομα.

Ὁ Ψάμμεντ συγκινημένος, ἀπὸ τὴ φιλική αὐτὴ ἐκδήλωση ἔκανε τὸ θέλημά τους, ὅπως θὰ δοῦμε.

Τὰ παιδιά, ξαναβρῆκαν τὸν Ψάμμεντ, μὰ ὄχι στὴν ἄμμο αὐτὴ τὴ φορά, ἀλλὰ—μὰ αὐτὸ θὰ τὸ δοῦμε πάρα κάτω.

Οἱ διακοπὲς τελειώσανε. Τὰ παιδιὰ ξαναγύρισαν στὴν πόλη. Ὁ καιρὸς περνοῦσε, καὶ ὁ Κύριλλος, ὁ Ρόμπερτ, ἡ Ἄνθέα, κι' ἡ Τζέννη βλέπανε μὲ μεγάλη χαρά, νὰ φτάνῃ πάλι ἡ ἐποχὴ γιὰ τὶς διακοπές.

«Βρέθηκαν μπροστὰ σεὶν Ψάμμεντ...»

Μὰ ὅταν ἦρθε ἐκείνη ἡ ὥρα τὰ πράμματα δὲν ἤταν καὶ τόσο εὐχάριστα.

Τώρα ὁ πατέρας τους ἔπρεπε νὰ φύγῃ γιὰ τὴ Μαντζουρία, γιὰ νὰ στείλῃ ἀνταποκρίσεις στὴν ἐφημερίδα ποὺ ἐργαζόταν. Ἡ μητέρα τους βρισκότανε κι' ὅλας στὴ Μαδέρα γιατὶ ἤτανε πολὺ ἄρρωστη. Κι' εἶχε πάρει μαζύ της καὶ τὸ μικρό τους ἀδερφάκι ποὺ ἤτανε ἀκόμα μωρό. Ἡ θεία Ἔμμα — ἡ ἀδερφὴ τῆς μητέρας τους — παντρεύτηκε ξαφνικὰ τὸ θεῖο Ρέτζιναλντ — τὸν ἀδερφὸ τοῦ πατέρα τους — καὶ φύγανε γιὰ τὴν Κίνα, καὶ κεῖ, φυσικά, ἤτανε πολὺ μακρυὰ γιὰ νὰ ἐλπίζουνε, τὰ παιδιά, πῶς θὰ τὰ καλοῦσανε γιὰ τὴς διακοπές.

Ἔτσι τὰ παιδιὰ μείνανε στὸ σπῆτι τῆς παραμάνας τους ποὺ κατοικοῦσε στὴ Φίτσροϋ-Στρήτ, κοντὰ στὸ Βρεττανικὸ Μουσεῖο.

Ἂν καὶ ἡ παραμάνα τους ἤτανε πολὺ καλὴ καὶ τὰ φρόντιζε μὲ μεγάλη στοργή, τὰ παιδιὰ στενοχωρήκανε πολύ, ἅμα εἴδανε τ' ἁμάξι νὰ παίρνῃ τὸν πατέρα τους, μὲ τὴς βαλίτσες του, τὰ ὅπλα του, τὴς γοῦνες του καὶ τὴς κουβέρτες του.

Καὶ ἡ πιὸ δυνατὴ καρδιὰ δὲ θὰ βαστοῦσε.

Τὰ κορίτσια κλαίγανε ἡ μιὰ στὴν ἀγκαλιὰ τῆς ἄλλης, καὶ τ' ἀγόρια κυτάζανε ἀπὸ τὰ τζάμια στενοχωρημένα, προσπαθῶντας νὰ δείξουνε πῶς οἱ ἄντρες δὲν κλαῖνε.

Καταλαβαίνετε φυσικά, πῶς τὰ παιδιὰ δὲ δείξανε δειλία τὴν ὥρα ποὺ φευγε ὁ πατέρας. Κι' οὔτε κλάψανε. Μὰ ὅταν πιὰ μείνανε μόνα τους, τότε νομίσανε πῶς εἴχανε κρατήσει τὰ δάκρυά τους χρόνια ὁλόκληρα, κι' ἀφήσανε τὸν ἑαυτό τους νὰ κλάψῃ, ὅσο ἤθελε ἡ καρδιά τους.

Τὸ τσάϊ ποὺ τοὺς σερβίρισε ἡ παραμάνα — μὲ ζεστὲς φρυγανιὲς καὶ βούτυρο — τοὺς φάνηκε ἄνοστο πολύ.

Μετὰ τὸ τσάϊ ἡ Ἄνθέα ἀνέβηκε στὸ δωμάτιο ποὺ ἔμενε τὶς τελευταῖες μέρες ὁ πατέρας της. Ὅταν εἶδε πῶς ἤτανε ἄδειο, κι' ἔνοιωσε πῶς κάθε στιγμὴ ποὺ περνοῦσε, ὁ πατέρας τους ἔφευγε ὅλο καὶ πιὸ μακρυά, πλησιάζοντας στὴς ἐχθρικὲς γραμμές, στὴ Μαντζουρία, ἄρχισε νὰ κλαίῃ.

Θυμήθηκε καὶ τὴ μητέρα της ποὺ ἤταν ἄρρωστη καὶ ὁλομόναχη, κι' ἴσως αὐτὴ τὴ στιγμὴ νὰ γύρευε νὰ τῆς βάλουν λίγη κολώνια στὸ κεφάλι, ἢ νὰ τῆς δώσουνε ἕνα ζεστὸ φλυτζάνι τσάϊ.

Μὰ ξαφνικὰ ἡ Ἄνθέα θυμήθηκε τὰ λόγια ποὺ τῆς εἶπε ἡ μητέρα της, μιὰ μέρα πρὶν νὰ φύγῃ. Πῶς ἤταν τὸ πιὸ μεγάλο κορίτσι καὶ πῶς ἔπρεπε νὰ προσέχῃ τ' ἀδέρφια της, κι' ἄλλα πολλά. Τότε ἔπλυνε τὸ πρόσωπό της, χτένισε τὰ μαλλιά της, καὶ κατέβηκε κάτω στ' ἄλλα παιδιά, προσπαθώντας νὰ δείξῃ πῶς τὸ κλάμμα ἤτανε πράμα ἐντελῶς ἄγνωστο γι' αὐτήν.

Βρῆκε τἀδέρφια της λυπημένα, παρ' ὅλες τὶς προσπάθειες τοῦ Ρόμπερτ, ποὺ γιὰ νὰ τοὺς κάνῃ νὰ γελάσουνε τραβοῦσε τὰ μαλλιὰ τῆς Τζέννης, ὄχι βέβαια πολὺ δυνατά, ἀλλὰ ἔτσι στ' ἀστεῖα.

—Ἀκοῦστε δῶ, εἶπε ἡ Ἄνθέα, ἐλᾶτε νὰ παίξουμε κάτι.

Αὐτὸ τοὺς θύμησε τὴς θερινὲς διακοπές τους, τὸ ὁλόασπρο σπιτάκι, μὲ τὸν ὄμορφο κῆπο, γεμᾶτο τριαντάφυλλα, ἥλιους, χρυσάνθεμα, βιολέττες, φτερωμένα σπαράγγια, καὶ ποῦ καὶ ποῦ μερικὲς μικρὲς κερασιές.

Θυμηθήκανε τὴν ὡραία θέα πρὸς τὴν πεδιάδα, ποὺ τὰ ἀσβεστοκαμίνια της φαντάζανε στὸν ἥλιο σὰν παραμυθένια παλάτια, τὴν ἄμμο ποὺ παίζανε, μὲ τὰ κιτρινισμένα χορτάρια ὁλόγυρα, καὶ μὲ τ' ἀγριολούλουδα, τὶς τρύπες στὰ βραχάκια ποὺ μοιάζανε σὰν πορτοῦλες γιὰ νὰ μπαινοβγαίνουνε τὰ σκουληκάκια καὶ τὰ μικρόζωα τῆς ἄμμου. Θυμηθήκανε τὸ ἄρωμα τοῦ θυμαριοῦ, καὶ τὴ μυρωδιὰ τοῦ καπνοῦ, ποὺβγαινε ἀπὸ τὰ μικρὰ σπιτάκια τοῦ κάμπου, καὶ κοιτάζοντας ὁλόγυρα τὸ στενόχωρο δωμάτιο τῆς παραμάνας εἶπε ἡ Τζέννη :

—Ἀ! πόσο διαφορετικὰ εἶναι ὅλα ἐδῶ μέσα!

Ἔτσι ἤτανε πραγματικά. Ἡ γριὰ παραμάνα συνείθιζε νὰ νοικιάζῃ δωμάτια — πρὶν πάρει τὰ παιδιὰ μαζί της. — Ἡ ἐπίπλωση τοῦ σπητιοῦ ἤτανε ἀνάλογη μὲ τὸν προορισμὸ ποὺ εἶχε. Ἔλειπε δηλαδή, ἀπὸ κεῖ μέσα ἡ ἄνεση καὶ τὸ καλὸ γοῦστο. Βαρειὲς κουρτίνες κλείνανε τὰ παράθυρα. Τὸ χαλὶ εἶχε ἕνα ἄσχημο χρῶμα, κίτρινο καὶ μώβ. Τὸ τζάκι ἄναβε μὲ χοντρὰ ξύλα. Ἀπέναντι στὸ τζάκι ἤταν ἕνα μεγάλο ἔπιπλο, — σιφονιέρα ἢ μπουφὲς — μὲ χαλκισμένη κλειδαριά. Πολυθρόνες παλιὲς καὶ μαξιλαράκια δεμένα πάνω στὴν κάθε μιά.

Τὸ τραπέζι ἤταν σκεπασμένο μ' ἕνα ξεθωριασμένο πράσινο τραπεζομάντηλο, μὲ κίτρινα κρόσια. Πάνω ἀπὸ τὸ τζάκι, ἕνας μεγάλος καθρέφτης, ποὺ σ' ἔδειχνε ἀσχημότερο ἀπ' ὅ,τι ἤσουνα. Ἕνα ράφι ἄδειο, σκεπασμένο μὲ καφὲ βελοῦδο, κι' ἕνα ἀπαίσιο μεγάλο ρολόϊ, σταματημένο καὶ βουβό, ποὺ θὰ εἶχε ξεχάσει τὸν ἴδιο του τὸν ἦχο. Γυάλινα βάζα μὲ ζωγραφιές, ποῦ ποτὲ δὲν εἴχανε λουλούδια, καὶ μιὰ μικρὴ βιβλιοθήκη, ποὺ στὶς ἄδειες ἐταζέρες της ἔδλεπες μονάχα ἕνα ὡς δύο βιβλία.

Ἡ Τζέννη εἶχε δίκηο. Ἤτανε τόσο διαφορετικὰ ὅλα ἐδῶ μέσα!

—Ἂς παίξουμε ἕνα παιχνίδι, ξαναπε ἡ Ἀνθέα.

— Σὰν τί παιχνίδι; ρώτησε ὁ Κύριλλος μὲ χασμουρητό.

—Ὅ,τι καὶ νάναι, εἶπε ὁ Ρόμπερτ κι' ἔδωσε μιὰ κλωτσιὰ στὸ τραπέζι.

—Ἐγὼ δὲν παίζω, εἶπε ἡ Τζέννη μελαγχολικά.

Ἡ Ἄνθέα προσπαθοῦσε νὰ πετύχῃ τὸ σκοπό της. Καὶ τὸν πέτυχε.

—Ἀκοῦστε δῶ, εἶπε. Μὴ νομίζετε πῶς ἔχω πολλὴ ὄρεξη κι' ἐγώ, ἢ πῶς εἶμαι ἀναίσθητη, μὰ θέλω νὰ κάνω αὐτὸ ποὺ λέει ὁ πατέρας. Δηλαδὴ νὰ πάρουμε τὰ πράμματα ὅπως ἦρθανε. Νὰ τὸ χωνέψουμε πῶς μείναμε μόνοι μας. Θέλετε;

—Ἂς προσπαθήσουμε, εἶπε ὁ Κύριλλος χωρὶς ἐνθουσιασμό.

—Ὥραῖα, εἶπε ἡ Ἄνθέα. Ὅλοι μας ξέρουμε καλά, γιατὶ φύγαμε ἀπὸ τὸ σπῆτι μας καὶ ἦρθαμε νὰ μείνουμε ἐδῶ, ἀντὶ νὰρθῇ ἡ παραμάνα μας στὸ σπῆτι. Αὐτὸ ἔγινε γιατὶ ἡ παραμάνα δὲν μποροῦσε νἀφίσῃ τὸν σοφό της ἐνοικιαστὴ ποὺ μένει στὸ πάνω πάτωμα. Ὁ πατέρας δὲν εἶχε πουθενὰ ἀλλοῦ καλλίτερα νὰ μᾶς ἐμπιστευθῇ. Καὶ ξέρουμε ὅλοι πόσα λεφτὰ τοῦ κοστίζει τοῦ πατέρα ἡ ἀρρώστεια τῆς καϋμένης τῆς μητέρας.

Ἡ Τζέννυ φτερνίστηκε.

— Λοιπόν, ἐξακολούθησε ἡ Ἀνθέα, ἀφοῦ τὰ ξέρουμε ὅλα αὐτά, πρέπει νὰ πάψουμε νὰ τὰ σκεπτόμαστε. Δὲν ἔχουμε λεφτὰ γιὰ νὰ ξοδεύουμε, μὰ ὑπάρχουνε στὸ Λονδῖνο τόσα ὡραῖα πράμματα ποὺ δὲν κοστίζουν τίποτα, καὶ ποὺ μποροῦμε νὰ πᾶμε νὰ τὰ δοῦμε. Τώρα εἶμαστε ὅλοι ἀρκετὰ μεγάλοι, καὶ τὸ μωρὸ δὲν εἶναι μαζύ μας γιὰ νὰ μᾶς γίνῃ ἐμπόδιο.

— Δὲ μπορεῖ νὰ μᾶς πεῖ ὄχι, κανένας. Θὰ παρακαλέσουμε τὴν παραμάνα νὰ μᾶς ἀφίσει νὰ βγοῦμε ἔξω, μόνοι μας. Εἶναι μιὰ εὐκαιρία ποὺ πρέπει νὰ τὴν ὠφεληθοῦμε. Ἂς πάρουμε λίγο ψωμὶ μαζύ μας, κι' ἂς πᾶμε στὸ Σὲντ-Τζέημς-Πὰρκ ποὺ εἶναι γεμᾶτο πάπιες νὰ τοὺς ρίξουμε ψίχουλα νὰ φᾶνε. Μόνο ποὺ πρέπει νὰ πείσουμε τὴν παραμάνα νὰ μᾶς ἀφίσῃ, εἶπε ἡ Ἄνθέα.

(Ἀκολουθεῖ) ΒΕΤΑ ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

* Ψάμμεντ. Ἡ λέξη εἶναι σύνθετη ἀπὸ τὸ Psamme, ποῦ σημαίνει ἀμμώδης, καὶ τὸ ad, ποῦ θὰ πῇ μικρὸ πραμματάκι.

ΝΕΑ ΚΑΙ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

ΤΟ ΚΑΜΟΥΦΛΑΡΙΣΜΑ ΤΟΥ ΧΡΟ-ΧΡΟ

Τὸ πιὸ παράξενο πουλὶ τοῦ κόσμου, ἀλλὰ τὸ πιὸ σπάνιο, ζεῖ στὰ πιὸ ἀπομακρυσμένα δάση τῆς Βραζιλίας. Οἱ μισοάγριοι ἰθαγενεῖς ποὺ κατοικοῦν σὲ πρόχειρες καλύβες φτιαγμένες ἀπὸ αἰωνόβια μπαμποῦ καὶ φοίνικες, τὸ ὀνομάζουν Χρό-Χρό. Τὸ πουλὶ αὐτὸ εἶναι μικρόσωμο, ὅσο κι' οἱ δικές μας οἱ τσίχλες, μὰ τὸ ράμφος του εἶναι δυὸ φορὲς σχεδὸν μεγαλύτερο ἀπ' τὸ κορμί του. Ἔχει θαυμάσια χρώματα στὰ φτερά του, πόδια ποὺ μοιάζουν καταπληχτικὰ μὲ τὸ κεχριμπάρι κι' ἡ οὐρά του εἶναι σὰ μιὰ φοῦντα ἀπὸ μετάξι. Τὴ φωλιά του τὴ φτιάχνει μὲ τὸ ράμφος του, τρυπώντας μὲ ἀ-

φάνταστη ταχύτητα τοὺς κορμοὺς τῶν δέντρων ὁσοδήποτε σκληροὶ κι' ἂν εἶναι. Κατόπι τὴν σκεπάζει μὲ πράσινα πούπουλα κάνοντας ἔτσι ἕνα θαυμάσιο καμουφλάρισμα ἀνάμεσα στὸ πυκνὸ φύλλωμα τοῦ δέντρου, γιὰ νὰ μὴ φαίνεται ἀπὸ κάτω. Τὸ φθινόπωρο, ὅταν κιτρινίζουν τὰ φύλλα, βγάζει τὰ κίτρινα φτερά του γιὰ νὰ τὴ σκεπάσει καὶ τὸ καμουφλάρισμα συνεχίζεται ἔτσι ὁλόκληρο τὸ χρόνο σύμφωνα μὲ τὶς ἀλλαγὲς τῆς φύσης. Οἱ ἐξερευνητὲς πολὺ σπάνια συναντοῦν τὸ Χρὸ Χρὸ παρ' ὅλο ποὺ θέλουν νὰ τὸ συναντήσουν, γιατὶ καθὼς λένε οἱ ἴδιοι, τὸ πουλὶ αὐτὸ τοὺς φέρνει μεγάλο γούρι. Γι' αὐτὸ ὅμως εἶναι καὶ τόσο σπάνιο.

Ο ΡΕΠΟΡΤΕΡ

ΘΕΟΔΩΡΑ

Τὴν ἀνηψούλα μου τὴ λέω Θεοδώρα
Καὶ Νεόρα σὰν θελήσω νὰ τὴν πῶ :
—«Ὄχι!» μοῦ κάνει, «λέγε με Θεοδώρα!
»Ἐγὼ ὅλο τ' ὄνομά μου τ' ἀγαπῶ!»

Χαμογελῶ, τὴ βλέπω καὶ σωπαίνω.
Γυρίζει καὶ μὲ βλέπει καὶ γελᾶ...
Τὸ γέλιο της τόσο χαριτωμένο,
Κ' ἔχει χαρίσματα τόσα πολλά!

Μαῦρα ματάκια σὰν ἐλιές, ποὺ λάμπει
Μέσα τους ἡ ξυπνάδα. Μιὰ φωνὴ
Δροσιὰ γεμάτη κ' εὐωδιά, ποὺ οἱ κάμποι
Ἀπλώνουν ὅταν ἡ ἄνοιξη φανῇ.

Μαλάκια ποὺ ζεστὸ κρατοῦν τὸ χάδι
Τοῦ ἥλιου μὲ τὸ μελένιο του φιλί·
Φῶς μέσα στῆς καρδιᾶς μου τὸ σκοτάδι
Σὰν τὴν ἀκούω νὰ παίζῃ, νὰ μιλῇ.

Καὶ λέω : Δίκιο ἔχει νὰ μὴν ἐπιτρέπῃ
Νὰ τῆς ἀλλάζουν τ' ὄνομα, γιατὶ
Θεοῦ δῶρο εἶναι στ' ἀλήθεια καὶ τῆς [πρέπει
Θεοδώρα! κι' ὄχι ὅ,τι λένε... οἱ κουτοί!

ΣΤΕΦΑΝΟΣ ΠΑΝΤΕΡΜΑΛΗΣ

Ο ΑΓΝΩΣΤΟΣ ΕΧΘΡΟΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α'

Η ΕΠΑΥΡΙΟ ΕΝΟΣ ΔΡΑΜΑΤΟΣ

Γλυκοχάραζε. Ἡ Ἀννούλα ἄνοιξε τὰ μάτια της καὶ κοίταξε γύρω της μὲ ἀπορία. Ποῦ βρισκόταν; Μέσα σ' ἕνα καράβι, ποὺ ὁ ἄνεμος ἐσπρωχνε μὲ μανία πρὸς τὸ ἄγνωστο, γιατὶ τὸ μεγάλο πανί του ἦταν σχισμένο ἀκόμα πάνω στὶς ψηλὲς ἀντένες ποὺ γέρνανε ὡστόσο ἀπ' τὴ μιὰ μεριά. Βαρειὰ σιωπὴ ἁπλωνόταν στὸ κατάστρωμα. Οἱ μηχανὲς κάτω στ' ἀμπάριι, σὰ νὰ εἶχαν πεθάνει κι' αὐτές, δὲν ἀκούγονταν πιὰ καθόλου. Μονάχα ὁ ἀέρας ποὺ σφύριζε κάπου-κάπου δυνατά, ἔκανε ἕναν παράξενο ἦχο καθὼς περνοῦσε ἀνάμεσα ἀπὸ τὰ μισοσπασμένα κατάρτια καὶ τὰ σκοινιά.

Ἡ Ἀννούλα, ἔτριψε τὰ μάτια της καὶ μὲ πολὺ κόπο προσπάθησε νὰ νασηκωθεῖ. Μὰ δὲν τὰ κατάφερε. Τὸ μικρὸ κορμάκι της πονοῦσε δλάκερο, ἐκεῖ μάλιστα στὰ γόνατά της θαρρεῖς καὶ τῆς εἶχαν μπήξει καρφίτσες καὶ δὲ μποροῦσε νὰ τὰ τεντώση. Ἡ μικρούλα προσπάθησε νὰ θυμηθῆ γιατὶ βρισκόταν δλομόναχη πάνω σὲ τοῦτο τὸ μεγάλο καράβι, τριγυρισμένη ἀπὸ τὴν ἀπέραντη θάλασσα. Κούνησε τὸ ξανθὸ κεφαλάκι της δεξιὰ καὶ ἀριστερά, σταύρωσε πάνω στὸ στῆθός της τὰ χέρια καὶ μὲ πικρὴ ἀπόγνωση ψιθύρισε ἀνάμεσα στὰ χείλη της:

— Τί συνέβηκε, Θέ μου;

Ὅσο κι' ἂν προσπάθησε νὰ τακτοποιήσει τὶς ἰδέες της, τὸ μυαλό της σὰ νὰ ἔπαθε κανένα πολὺ δυνατὸ κλονισμό, δὲν λειτουργοῦσε κανονικά. Καταλάβαινε ὅμως νὰ τὴ βαραίνη κάτι παράξενο κι' ἀόριστο ποὺ τῆς ἔφερνε ζάλη καὶ λιγοθυμιά. Προπαντὸς ὅμως τὴν τράμαζε αὐτὴ ἡ σιωπὴ τοῦ καταστρώματος, ποὺ πρὶν ἀπὸ μερικὲς ὧρες—πόσες ὧρες ἄραγε—ἀντηχοῦσε ἀπὸ τὴν παρουσία τόσων προσώπων, δικῶν της καὶ φίλων. Ἔκανε ἄλλη μιὰ προσπάθεια νὰ σηκωθεῖ, ἀλλὰ ξαφνικὰ τὰ γαλανά της μάτια πέσανε πάνω στὴ μπουκαπόρτα τοῦ καραβιοῦ κι' ἐκεῖ καρφώθηκαν. Ἡ μικρὴ καρδιά της ἄρχισε νὰ χτυπᾶ δυνατά. Ἐκεῖνο ποὺ ἀντίκρυσε τὴν ἔκανε νὰ ἀνατριχιάσει. Ἀκριβῶς σὲ κεῖνο τὸ σημεῖο ποὺ κοίταξε, ἦταν μιὰ μεγάλη καὶ βαθειὰ τρύπα ποὺ τὴν εἶχε κάνει μιὰ ἐχθρικὴ ὀβίδα, χτὲς τὸ βράδυ.

Ἡ Ἀννούλα ἄρχισε νὰ θυμᾶται τώρα. Σιγὰ-σιγὰ μέσα της ξαναζωντανεύουν ὅλες ἐκεῖνες οἱ τραγικὲς στιγμὲς ποὺ πέρασε μαζὶ μὲ τοὺς ἄλλους ταξιδιῶτες καὶ τὸ προσωπικὸ τοῦ καραβιοῦ. Ἐναυλέπει πάλι τὸ φρικτὸ δράμα ποὺ ἔγινε πάνω στὴν ὥρα ποὺ κανένας δὲν τὸ περίμενε, γιατὶ ὅλα πήγαιναν καλὰ ὡς ἐκείνη τὴ στιγμή. Ἡ συγκίνηση τῆς ἔπνιγε τὸ λαιμό. Τὰ μάτια της πλημμύρισαν δάκρυα καὶ κοίταξε ψηλὰ στὸν οὐρανὸ σὰ νὰ ἤθελε νὰ ζητήσει βοήθεια ἀπὸ κεῖνον.

— Μανούλα μου, γλυκειά μου μανούλα! φώναξε δυνατὰ κι' ἡ φωνή της χάθηκε μέσα στὴν ἀπεραντοσύνη τοῦ πελάγου.

Καθισμένη τώρα πάνω σὲ μιὰ στίβα ἀπὸ σκοινιά, κι' ἀκουμπισμένη μὲ τὴ ράχη σ' ἕνα μισόγυρτο κατάρτι, ἄρχισε νὰ κλαίη μὲ μικροὺς κομμένους λυγμοὺς ὅπως τὰ πολὺ μικρὰ παιδιὰ ποὺ χάνονται στὸ δάσος. Ἡ ψυχή της πονοῦσε καὶ δὲν ἤξερε οὔτε τί νὰ πεῖ οὔτε τί νὰ κάνει.

Ὡστόσο τὸ καράβι ἐξακολουθοῦσε

«Πῆρε τὸ κοριτσάκι στὴν ἀγκαλιά της...»

νὰ τρέχει. Ἕνας δυνατὸς ἀνατολικὸς ἄνεμος τὸ ἔσπρωχνε πότε ἀπ' τὴ μιὰ καὶ πότε ἀπ' τὴν ἄλλη μεριὰ καὶ τὸ ἔκανε νὰ σκαμπανεβάζει. Ἦταν ἕνας τρελλὸς κι' ἐξαλλος δρόμος ποὺ τίποτα δὲν μποροῦσε νὰ τὸν σταματήσει. Ἔτσι ἄσκοπα περιπλανημένο μέσα σ' αὐτὴ τὴν ἀπέραντη καὶ ὑγρὴ ἔκτασι, μονάχα ὁ Θεὸς θὰ μποροῦσε νὰ τὸ πάρει σπὰ χέρια του καὶ νὰ τὸ κυβερνήσει ὅπως πρέπει.

Ἡ Ἀννούλα ἄρχισε πάλι νὰ σκέπτεται. Μπρὸς τὰ μάτια της ξαναπερνοῦσαν μὲ τὶς πιὸ μικρὲς λεπτομέρειες ὅλα ἐκεῖνα ποὺ συνέβησαν τὴ χθεσινὴ νύχτα: Τὸ καράβι τους, ποὺ ἥσυχο καὶ ἀμέριμνο ἐξακολουθοῦσε τὴν πορεία του, οἱ προβολεῖς του ποὺ ἄγρυπνοι πάντα ἀνιχνεύανε τὸ πυκνὸ σκοτάδι, ἡ αἰφνίδια παρουσία ἑνὸς ἐχθρικοῦ ὑποβρύχιου, ἡ προσπάθειά τους νὰ τοῦ ξεφύγουνε κι' ἔπειτα οἱ τρεῖς τρομακτικὲς κανονιὲς ποὺ τοὺς ρίξανε σκοτώνοντας δυὸ ναῦτες καὶ μιὰ γυναίκα καὶ καταστρέφοντας σχεδὸν ὁλόκληρη τὴ μπουκαπόρτα τοῦ καραβιοῦ κ' ἕνα μεγάλο μέρος ἀπ' τὸ κατάστρωμα.

Ἀκόμα ἀντηχοῦν στ' αὐτιὰ τῆς Ἀννούλας, οἱ ἄγριες φωνὲς τῶν ἐχθρῶν ποὺ ζητοῦσαν νὰ τοὺς σταματήσουν γιὰ νὰ μὴ τοὺς βουλιάξουν ὁλότελα, ὕστερα ἡ βιαστικὴ ἐπιβίβαση στὶς βάρκες, τὸ τρομερὸ σπρώξιμο τῶν ταξιδιωτῶν καὶ τῶν ναυτῶν, τὰ κλάμματα τῶν παιδιῶν ποὺ χάσανε τοὺς δικούς τους, οἱ ἀπανωτὲς διαταγές, ὁ πανικὸς καὶ τέλος ὁ πατέρας της, ποὺ τόσο ἄπονα τὸν ἔσερνε ἀπ' τὰ μαλλιὰ ἕνας ἀξιωματικός, παίρνοντάς τον μαζί του αἰχμάλωτο στὸ ἐχθρικὸ ὑποβρύχιο. Κι' ἔβλεπε ἀκόμα τὴ χρυσή της μανούλα νὰ τὴ χωρίζουν ξεπίτηδες ἀπ' αὐτὴν καὶ μὲ ὅλα τὰ παρακάλια της καὶ τὰ κλάμματά της, νὰ τὴ ρίχνουν μαζὶ μὲ ἄλλες γυναῖκες μέσα σὲ μιὰ μικρὴ βαρκούλα ποὺ ἔμοιαζε σὰν καρυδότσουφλο σ' αὐτὴ τὴ μεγάλη καὶ ἀτέλειωτη θάλασσα.

Ναί, ἡ Ἀννούλα τὶς θυμᾶται τώρα ὅλες αὐτὲς τὶς τρομακτικὲς εἰκόνες. Ἔκλεισε τὰ μάτια της κι' ἔνοιωσε ἕνα βαθὺ κενὸ στὸ μυαλό της. Συχνὰ ἄκουγε τὸν πατέρα της νὰ τῆς λέει πὼς ἔχουνε πόλεμο μὲ τοὺς Γερμανούς, μὰ ποτέ της οὔτε αὐτὴ οὔτε κανένας ἄλλος μποροῦσε νὰ φανταστεῖ πὼς σὲ τοῦτες τὶς θάλασσες ποὺ θεωροῦνταν ἀσφαλισμένες ἀπ' τὸν ἐχθρό, θὰ ἦταν δυνατὸ νὰ παρουσιασθεῖ Γερμανικὸ ὑποβρύχιο. Κι' ὅμως νά, ποὺ τίποτα δὲν εἶναι ἀσφαλισμένο, ὅταν ὑπάρχει πόλεμος στὴ γῆ.

Τὸ μικρὸ κορίτσι ἐξακολουθοῦσε νὰ κλαίει μὲ τὸν ἴδιο τρόπο. Ἔκανε τὴ σκέψη ὅτι καλύτερα θὰ ἦταν νὰ πεθάνει τὴν ὥρα ποὺ λιποθύμισε κι' ἔπεσε πίσω ἀπὸ ἕνα ἀναποδογυρισμένο πάγκο, παρὰ νὰ βρίσκεται τώρα ὁλομόναχη πάνω σὲ τοῦτο τὸ καράβι. Πῶς τὰ κατάφερε καὶ γλύτωσε; Σίγουρα οἱ Γερμανοὶ τὴν εἶχαν ξεχάσει πίσω ἀπὸ κεῖνο τὸν πάγκο ποὺ βρισκόταν λιποθυμισμένη καὶ φεύγοντας δὲν τὴν εἶχε προσέξει κανένας. Εὐτυχῶς ὅμως ὁ ἐχθρὸς δὲν εἶχε ἀνατινάξει τὸ καράβι. Ἀφοῦ χαλάσανε τὶς μηχανὲς καὶ καταστρέψανε τὸν ἕλικα, ἀνέβασαν τὸ πανὶ στὸ κατάρτι ἀφίνοντας ἔτσι τὸν ἄνεμο καὶ τὴ θάλασσα ν' ἀποτελειώσουν τὸ ἔργο τους.

Ἡ Ἀννούλα σκούπισε τὰ δάκρυά της. Τὸ πρωτὸ ἄρχιζε νὰ φωτίζει γιὰ καλά. Μακρυά, οἱ κυκλικοὶ ὁρίζοντες ἦταν χωμένοι μέσα σὲ μιὰ γκρίζα καταχνιά. Σιγὰ-σιγά, μὲ τὸ ἀνέβασμα τοῦ ἡλίου ἄρχισε νὰ ξαναβρίσκει τὸ θάρρος της. Βέβαια, τὸ κορίτσι ἦταν μικρό, μὰ ὄχι καὶ μωρό. Τὸν περασμένο μήνα εἶχε πατήσει τὰ δεκατρία της χρόνια κι' αὐτὸ ἦταν κάτι. Μποροῦσε νὰ σκεφτεῖ λογικά, νὰ βγεῖ ἀπ' τὴ δύσκολη θέση της, τώρα μάλιστα ποὺ ἡ πρώτη κακὴ ἐντύπωσι ἄρχισε κι' ὅλα νὰ σβύνει. Ἡ κατάστασι ἦταν πολὺ κρίσιμη, ἀλλὰ ὄχι καὶ ἀπελπιστική. Γιατὶ ὥρα τὴν ὥρα μποροῦσε νὰ ξεπροβάλει ἀπὸ κάπου κανένα καράβι, νὰ δεῖ τὸ δικό της καὶ νὰ τρέξει γιὰ βοήθειά του. Τίποτα δὲν εἶναι ἀδύνατο σὲ κείνους ποὺ ἐλπίζουν, τῆς ἔλεγε συχνὰ ἡ θεία Ἀδέλα ποὺ τὴν ἀγαποῦσε τόσο πολύ. Κι' ἡ Ἀννούλα τὴν ἄκουγε σὲ ὅ,τι κι' ἂν τῆς ἔλεγε ἐκείνη. Τώρα μάλιστα ποὺ βρέθηκε μπλεγμένη σ' αὐτὴ τὴν τρομακτικὴ περιπέτεια θυμόταν τὰ καλά της λόγια καὶ παρηγοριόταν.

Μιὰ ἰδέα τῆς κατέβηκε τότε. Εἶδε μπροστὰ στὰ πόδια της πεταγμένη τὴ σημαία τοῦ καραβιοῦ καὶ σκέφτηκε νὰ τὴν ἀνεβάσει στὴν πιὸ ψηλὴ ἀντένα γιὰ νὰ δώσει σημεῖα ζωῆς σ' αὐτοὺς ποὺ θὰ περνοῦσαν μακρυά. Ἔπρεπε νὰ τοὺς κάνει νὰ καταλάβουν, ὅτι τὸ καράβι πήγαινε ἀκυβέρνητο κι' ἦταν νὰ βρεθεῖ τρόπος νὰ τὸ πλησιάσουν χωρὶς νὰ χτυπήσει τὸ ἕνα πάνω στὸ ἄλλο.

[Ἀκολουθεῖ] ΓΙΑΝΝΗΣ ΙΩΑΝΝΙΔΗΣ

1947

Χαρούμενα χτυπάει ἡ καμπάνα.
— Τὴν ἄκουσες, καλή μου μάννα;
Καινούργιος χρόνος ἄρχινᾶ,
Κι' ὅλα ὁ νοῦς μας τὰ ξεχνᾶ,
Τὰ μακρυνά, τὰ περασμένα.

Κι' ὅλοι οἱ καημοί, κι' ὅλες ἡ λύπες,
—Ἔτσι, μανοῦλα μου, δὲν εἶπες;—
Θὰ σβύσουνε 'μπρὸς στὴ χαρά,
ποὺ φέρνει ὁ χρόνος στὰ φτερά,
τὰ ὁλόχρυσα, τὰ μαγεμένα!

Χαρούμενα χτυπάει ἡ καμπάνα.
—Εὐχήσου με, καλή μου μάννα!!

ΒΕΤΑ ΠΕΖΟΠΟΥΛΟΥ

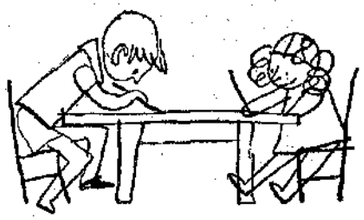

Ἡ Φιφὴ καὶ ὁ Ριρὴς

Ἀθήνα, 1 Ἰανουαρίου 1947

Πρῶτα γράφω ἐγώ, ὁ Ριρής:

Ἀγαπητοί μου φίλοι,

Χρόνια πολλά. Εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος. Τί σᾶς χάρισαν γιὰ τὴν Πρωτοχρονιά; Ἀκοῦστε τί μοῦ χάρισαν ἐμένα:

Ἕνα αὐτοκίνητο ποὺ τρέχει μοναχό του.

Ἕνα βιβλίο: «*Ὁ μικρὸς ἥρως*».

Ἕνα κουτὶ κραγιόνια καὶ πέντε χαρτάκια ἀμερικάνικες καραμέλλες. Μάλιστα, πέντε. Τρεῖς πορτοκάλλι καὶ δυὸ μέντες. Οἱ καραμέλλες μὲ τὸ πορτοκάλλι ἦταν ἔξοχες, τόσο περίφημες, ποὺ τὶς ἔφαγα καὶ τὰ τρία χαρτάκια συνέχεια, καθὼς ἔβαζα τὴν κούκλα μου νὰ κοιμηθῆ. (Ἔχει ἕνα κίτρινο φουσταγάκι μὲ πράσινες κορδέλλες καὶ νὰ τὴν βλέπατε πῶς κλείνει τὰ μάτια της!)

Καὶ τὸ μεσημέρι ἡ μαμὰ μᾶς εἶχε κόττα ψητή, μιὰ κόττα ὁλόκληρη, μὲ δυὸ ποδάρια, δυὸ φτεροῦγες κι' ἕνα λαιμό. Ἐγὼ ἔφαγα τὴν ἀριστερὴ φτεροῦγα. Ὁ μπαμπᾶς ἤθελε νὰ πάρουμε γαλοπούλα, μὰ ἡ μαμὰ τοῦ εἶπε πῶς δὲν εἶναι τώρα περίσταση γιὰ τέτοια ἔξοδα. Εἴχαμε ἀκόμη καὶ πιλάφι καὶ σαλάτα καὶ μιὰ μεγάλη βασιλόπηττα ποὺ ἔγραφε ἐπάνω «1947». Τὸ φλουρὶ ἔπεσε τοῦ ξαδέρφου μου τοῦ Τάκη, ποὺ πῆρε ἀμέσως πρὶν ἀπὸ μένα. Ἤπια κι' ἕνα μεγάλο ποτήρι κρασί, γεμάτο ὡς ἀπάνω. Μὰ τὸ κρασὶ μὲ ζάλισε καὶ μ' ἔπιασε τέτοια κλαψοκατάνυξη, ποὺ ὅλο νὰ κλαίω ἤθελα. Κι' ὕστερα...

Ὡραία δουλειά! Ἡ Φιφὴ μοῦ τραβᾶει τὴν κόλλα γιατὶ θέλει, λέει κάτι ἀκόμη νὰ σᾶς πῆ. Κι' ἐγὼ ποὺ εἶχα νὰ γράψω ἄλλα τόσα!

Ριρής: Δὲν σᾶς φανέρωσε πὼς ἔχυσε τὸ κρασὶ ἐπάνω στὸ καλό της φόρεμα!

Φιφή: Δὲν σᾶς φανέρωσε πὼς χάλασε κιόλας τὸ ὡραῖο αὐτοκίνητό του!

Ριρής: Δὲν σᾶς φανέρωσε πὼς ἡ μαμὰ τὴν ἔβαλε τιμωρία γιατὶ δὲν ἤθελε νὰ παίξει πιάνο τῆς θείας Ἀσπασίας.

Φιφή: Δὲν σᾶς φανέρωσε πὼς ὁ μπαμπᾶς τοῦ τράβηξε τ' αὐτὶ γιατὶ εἶπε: «Ἔτσι μ' ἀρέσει!» στὸ θεῖο Ἀριστείδη.

Καὶ οἱ δύο: Χρόνια πολλά! Εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος. Θὰ σᾶς ξαναγράψουμε τὸν ἄλλο μῆνα. Γράψτε μας καὶ σεῖς πῶς τὰ περάσατε.

ΡΙΡΗΣ, ΦΙΦΗ

Ἡ Φιφὴ καὶ ὁ Ριρὴς καὶ ὁ Ἀστεῖος

Ἀθήνα, 1 Ἰανουαρίου 1947

Πρῶτα γράφω ἐγώ, ὁ Ἀστεῖος:

Ἀγαπητοί μου φίλοι,

Χρόνια πολλά. Εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος. Τί σᾶς χάρισαν γιὰ τὴν Πρωτοχρονιά; Ἀκοῦστε τί μοῦ χάρισαν ἐμένα:

Μιὰ κούκλα ποὺ κλείνει τὰ μάτια της:

Ἕνα βιβλίο: «*Ἡ μικρὴ ἡρωΐδα*».

Ἕνα κουτὶ κραγιόνια.

Καὶ πέντε χαρτάκια ἀμερικάνικες καραμέλλες, μάλιστα πέντε. Τρεῖς μέντες καὶ δύο πορτοκάλλι. Οἱ μέντες μάλιστα ἦταν τόσο ἔξοχες, ποὺ ἔφαγα καὶ τὰ τρία χαρτάκια συνέχεια, καθὼς ἔβαζα τὴν κούκλα μου νὰ κοιμηθῆ. (Ἔχει ἕνα κίτρινο φουσταγάκι μὲ πράσινες κορδέλλες καὶ νὰ τὴν βλέπατε πῶς κλείνει τὰ μάτια της!)

Καὶ τὸ μεσημέρι ἡ μαμὰ μᾶς εἶχε κόττα ψητή, μιὰ κόττα ὁλόκληρη, μὲ δυὸ ποδάρια, δυὸ φτεροῦγες κι' ἕνα λαιμό. Ἐγὼ ἔφαγα τὴν ἀριστερὴ φτεροῦγα. Ὁ μπαμπᾶς ἤθελε νὰ πάρουμε γαλοπούλα, μὰ ἡ μαμὰ τοῦ εἶπε πῶς δὲν εἶναι τώρα περίσταση γιὰ τέτοια ἔξοδα. Εἴχαμε ἀκόμη καὶ πιλάφι καὶ σαλάτα καὶ μιὰ μεγάλη βασιλόπηττα ποὺ ἔγραφε ἐπάνω «1947». Τὸ φλουρὶ ἔπεσε τοῦ ξαδέρφου μου τοῦ Τάκη καὶ τὸ κομμάτι του ἦταν ἀμέσως ὕστερα ἀπὸ τὸ δικό μου. Ἤπια κι' ἕνα μεγάλο ποτήρι κρασί, γεμάτο ὡς ἀπάνω, κι' ὕστερα εἶχα τέτοιο κέφι, ποὺ ἤθελα νὰ βάλω τὸ αὐτοκινητάκι μου νὰ τρέξει ἐπάνω στὸ τραπεζομάντηλο, κι' ὅταν ἔκανα νὰ μιλήσω μ' ἔπιανε λόξυγκας. Κι' ὕστερα...

Ὡραία δουλειά! Ἡ Φιφὴ μοῦ τραβᾶει τὴν κόλλα κι' ἐγὼ εἶχα ἀκόμη τόσα πράγματα νὰ σᾶς πῶ...

Φιφή.—Εἶναι ἡ σειρά μου τώρα. Ἀγαπητές μου φίλες, χρόνια πολλά. Εὐτυχισμένος ὁ καινούργιος χρόνος. Τί σᾶς χάρισαν γιὰ τὴν Πρωτοχρονιά; Ἀκοῦστε τί μοῦ χάρισαν ἐμένα:

Μιὰ κούκλα ποὺ κλείνει τὰ μάτια της:

Ἕνα βιβλίο: «*Ἡ μικρὴ ἡρωΐδα*».

Ἕνα κουτὶ κραγιόνια.

Καὶ πέντε χαρτάκια ἀμερικάνικες

ΠΟΣΗ ΔΥΝΑΜΙ ΕΧΟΥΝ ΤΑ ΖΩΑ

Ὁ ἄνθρωπος ὀνομάζει τὸν ἑαυτό του βασιλέα τῆς δημιουργίας. Καὶ *παίρνοντας μονάχος του αὐτὸν τὸν τίτλο νομίζει πιὰ πὼς εἶναι ἀπ' ὅλα τὰ ζῶα ὁ πιὸ ἔξυπνος*, ὁ πιὸ ὄμορφος κι' ὁ πιὸ δυνατός. Καμμιὰ φορά, ὅταν θέλει νὰ δείξη πὼς κάποιος εἶναι πιὸ ἔξυπνος, πιὸ ὄμορφος ἢ πιὸ δυνατὸς ἀπὸ τοὺς ἄλλους ἀνθρώπους, διαλέγει τὰ παραδείγματά του πάλι ἀπὸ τοὺς ἴδιους τοὺς ἀνθρώπους ἢ ἀπὸ τοὺς ἥρωες τῆς Μυθολογίας. Ἔτσι λέει : Εἶναι ὄμορφη σὰν τὴν Ἀφροδίτη, εἶναι ἔξυπνος σὰν τὸν Ὀδυσσέα ἢ εἶναι δυνατὸς σὰν τὸν Ἡρακλῆ.

Δὲν θὰ σᾶς ἔρθει ὅμως ποτὲ ἡ ἰδέα νὰ πῆτε πὼς *μιὰ κοπέλλα εἶναι ὄμορφη σὰν παγώνι* ἢ πὼς ἕνας συμμαθητής σας εἶναι ἔξυπνος σὰν τὴν μέλισσα ἢ δυνατὸς σὰν τὸν ψύλλο. Ὅλοι θὰ σᾶς κορόϊδευαν καὶ εἶναι φόβος νὰ θυμώναν κιόλας μαζί σας.

Προτοῦ θυμώσουν λοιπὸν καὶ τσακωθοῦν μαζί σας διαβάστε καὶ μάθετε τί δύναμη ἔχουν τὰ ζῶα γιὰ νὰ τοὺς ἀποστομώσετε :

Λοιπὸν ὁ ψύλλος, ὁ μικροσκοπικὸς ὁ ψύλλος ξέρετε τί δύναμη ἔχει ; Μπορεῖ νὰ σύρη βάρος ποὺ ἰσοδυναμεῖ 1.497 φορὲς μὲ τὸ βάρος τὸ δικό του ! Γιὰ φανταστῆτε τώρα ἐμένα νὰ τρέχω στὴ λεωφόρο Πανεπιστημίου, τραβώντας ἀπὸ πίσω μου χίλιους πεντακόσιους Ἀναγνίες παρὰ τρεῖς !

Μ' ἂς ἀφήσουμε τὸν ψύλλο κατὰ μέρος κι' ἂς πάρουμε τὸ ἄκακο τριζόνι, ποὺ τόσες φορὲς τὸ ἔχετε πατήσει μὲ τὰ πόδια σας, δίχως νὰ τὸ πάρετε εἴδηση. Λοιπὸν ἂν ἕνας ἄνθρωπος εἶχε τὴ δύναμη τοῦ τριζονιοῦ, ξέρετε τί θὰ ἦταν ἄξιος νὰ κάνη ; Κρεμασμένος ἀπὸ τὰ πόδια του ἀπὸ μιὰ σχοινένια σκάλα θὰ μποροῦσε νὰ κρατάη μὲ τὸ ἕνα του τὸ χέρι μιὰ κούνια ποὺ στὸ κάθισμά της θὰ ἦταν θρονιασμένοι δεκατέσσερις ἄντρες ! Τόση δύναμη ἔχει ὁ λιλιπουτένιος Ἡρακλῆς, τὸ τριζονάκι !

Ὅσο γιὰ τὴ μύγα, ξέρετε τί δύναμη ἔχει ; Σηκώνει μὲ τὴ *μεγαλύτερη εὐκολία* μὲ τὰ πόδια της ἕνα χοντρὸ καὶ μεγάλο σπίρτο ποὺ εἶναι ἑφτὰ φορὲς μακρύτερο ἀπὸ αὐτὴ τὴν ἴδια. Ἂν εἴχατε τὴν ἴδια δύναμη μὲ τὴ μύγα, θὰ ἔπρεπε νὰ μπορεῖτε νὰ σηκώνετε ἕνα δοκάρι μακρὶ δώδεκα μέτρα καὶ χοντρὸ ὅσο καὶ σεῖς ἀπάνω κάτω. Γιὰ νὰ δοῦμε, δὲν τὸ δοκιμάζετε ;

Μ' ἂς ξαναγυρίσουμε στὸν ψύλλο. Αὐτὸς εἶναι στ' ἀλήθεια τὸ θαῦμα τῆς δημιουργίας. Ἂν μποροῦσε νὰ τρέχη ὁ ἄνθρωπος ὅσο τρέχει ὁ ψύλλος, δὲν θάχε ἀνάγκη οὔτε ἀπὸ ποδήλατα, οὔτε ἀπὸ αὐτοκίνητα, οὔτε ἀπὸ ἀεροπλάνα κἄν. Γιατὶ θὰ ἔτρεχε 6 χλμ. τὸ λεπτό, δηλαδὴ 360 χλμ. τὴν ὥρα. Τὸ μεσημέρι δηλαδή, μόλις θὰ τελειώνατε τὸ σχολεῖο σας θὰ λέγατε :

— Καλὲ δὲν πάω νὰ φάω στοῦ θείου Πάνου *στὴν Θεσσαλονίκη !*

Σὲ μιὰ ὥρα θὰ βρισκόσαστε στὴν Θεσσαλονίκη καὶ τὸ ἀπόγευμα μὲ τὴν ἴδια γρηγοράδα θὰ γυρίζατε πίσω στὴν Ἀθήνα, δίχως νὰ φοβηθῆτε μήπως σᾶς σκάση κανένα λάστιχο ἢ μήπως χαλάση ὁ κινητήρας καὶ μείνη τὸ ἀεροπλάνο στὸ ἀεροδρόμιο. Ἂς εἶναι καλὰ τὰ ποδαράκια σας !

Ὅσο δὰ γιὰ τὸ πήδημα τοῦ ψύλλου, αὐτὸ σύμφωνα μὲ τ' ἀνθρώπινα μέτρα ξέρετε μὲ τί ἀντιστοιχεῖ ; Οὔτε μπορεῖτε νὰ τὸ φανταστῆτε ! Ὁ καλύτερός μας ἄλτης δὲν πηδᾶ 3 μ. Ἂν εἶχε τὴ δύναμη τοῦ ψύλλου θὰ μποροῦσε μὲ τὴ μεγαλύτερη εὐκολία νὰ πηδήση πάνω ἀπὸ μιὰ ἑξαώροφη πολυκατοικία, πάνω ἀπὸ τὸ καμπαναριὸ τῆς Μητροπόλεως, πάνω ἀπὸ τὴν Ἀκρόπολη καὶ τέλος, χωρὶς κἂν νὰ πάρη φόρα, πάνω ἀπὸ τὸν Λυκαβηττό ! Ὁ ψύλλος πηδᾶει 250 φορὲς τὸ ὕψος του. Ἕνας ἄντρας λοιπὸν ὕψους 1.70 μ. θὰ μποροῦσε εὐκολώτατα νὰ πηδήσει 370 μέτρα.

Μὰ μὴ νομίζετε πὼς μόνο τὰ ἔντομα ἔχουν τόση δύναμη. Ὑπάρχουν κι' ἄλλα ζῶα μεγαλύτερα ποὺ κάνουν καταπληκτικὴ δουλειά, ἂν τὰ συγκρίνη κανένας μὲ τὸν ἄνθρωπο. Ἂς πάρουμε τὸν τυφλοπόντικα, τὸν μισόστραβο, ποὺ σκάβει τὰ λαγούμια του κάτω ἀπὸ τὴ γῆ. Ξέρετε ἂν ἕνας ἄνθρωπος εἶχε τὶς ἱκανότητες τοῦ τυφλοπόντικα τί θὰ μποροῦσε νὰ κάνει ; Νὰ σκάψει μοναχός του μέσα σὲ δυὸ χρόνια μιὰ σήραγγα 45 χιλιομέτρων κάτω ἀπὸ τὸ στενὸ τῆς Μάγχης, ποὺ θὰ ἕνωνε τὴ Γαλλία μὲ τὴν Ἀγγλία

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Τόση δύναμη ἔχει τὸ τριζόνι !

ΣΕΛΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΑΣ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ

Ο ΚΟΣΜΟΣ ΤΩΝ ΟΝΕΙΡΩΝ

Ἕνα ἐλαφρὸ κτύπημα στὶς γρίλλιες τοῦ παραθυριοῦ μου μὲ ξύπνησε. Σηκώνομαι σιγὰ-σιγὰ κι' ἀνοίγω τὸ μισόκλειστο παράθυρο. Εἶναι ὁ Ντορής, ὁ φίλος μου, τὸ ἄσπρο ἄλογο ποὺ κάθε μέρα καθὼς περνάω ἀπ' τὸ περιβόλι ὅπου γυρίζει τὸ μάγγανο τοῦ πηγαδιοῦ, τοῦ δίνω ἕνα κομάτι ζάχαρη.

«Ἔλα» μοῦ λέει «εἶμαι ἐλεύθερος τώρα, δὲν ἔχω δουλειά. Θὰ σὲ πάρω νὰ κάνουμε μιὰ βόλτα στοὺς αἰθέρες. Εἶναι ὄμορφη ἡ βραδιὰ καὶ τὸ *φεγγάρι ἀκορπάει ἀσήμια*».

«Ντορῆ, ποῦ τὰ βρῆκες αὐτὰ τὰ ὡραῖα φτερὰ ποὺ φορᾶς ;» τὸν ρωτάω.

«Τὰ δανείστηκα ἀπὸ κάποιο φίλο. Κάνε γρήγορα !»

Χωρὶς νὰ πολυσκεφτῶ πηδάω στὴν πλάτη τοῦ καλοῦ μου Ντορῆ καὶ ἀδράχνω τὴν πλούσια χαίτη του. Τώρα ὁ Ντορὴς κουνάει τὶς φτεροῦγες του καὶ σὲ λίγο βρισκόμαστε ψηλὰ στὸν οὐρανό.

Τὰ ἄστρα εἶναι σχεδὸν σβυσμένα ἀπ' τὸ δυνατὸ ἀσημένιο φῶς τοῦ φεγγαριοῦ καὶ ὅλο τὸ διάστημα γύρω μας ὡς κάτω στὴ γῆ εἶναι λουσμένο μὲ ἀχνογάλαζο χρῶμα.

Σκύβω κάτω καὶ κυττάζω. Τὰ σπίτια, τὰ δέντρα, ὅλα φεύγουν μὲ μεγάλη ταχύτητα. Εἴμαστε πολὺ ψηλὰ καὶ μὲ πιάνει ἴλιγγος. Καθὼς πετάει ὁ Ντορὴς χαίρεται ἀπ' τὴν ταχύτητα κι' ὅλο κουνάει τὶς φτεροῦγες του γιὰ νὰ πετάξει *γρηγορώτερα. Νομίζει ὅτι αὐτὸ* μ' εὐχαριστεῖ πιὸ πολύ. Ἀλλὰ ἐγὼ τώρα *αἰσθάνομαι ὅτι* ἡ δροσιὰ μὲ περονιάζει κι' ἀνατριχιάζω. Σκέπτομαι : «Ἂν κρυολογήσω θάχω φωνὲς ἀπ' τὴ μητέρα μου». Γι' αὐτὸ λέω στὸ Ντορή : «Φτάνει καλέ μου φίλε ! Γύρισε πίσω» ὁ Ντορὴς μὲ ὑπακούει καὶ γυρίζει. Ἀλλὰ καθὼς πέρνει τὴ στροφὴ μὲ ταχύτητα, χάνω τὴν ἰσορροπία μου, γλυστράω ἀπ' τὴν πλάτη τοῦ Ντορῆ καὶ πέφτω στὸ κενό. Τίποτα δὲν μπορεῖ νὰ μὲ σώσει. Καθὼς πέφτω γιὰ μιὰ στιγμὴ κυττάω ψηλὰ καὶ βλέπω τὸ Ντορὴ νὰ χάνεται στὰ σύννεφα.

Εἶμαι κοντὰ στὴ γῆ λίγα μέτρα. Διακρίνω καθαρὰ κάτι βράχια ποὺ ἀπάνω τους θὰ τσακιστῶ. Κλείνω τὰ μάτια καὶ βγάζω μιὰ δυνατὴ κραυγὴ «βοήθεια». . . καὶ ξυπνάω κατατρομαγμένος.

— Τί ἔπαθες παιδί μου, μὲ ρωτάει ἡ μητέρα μου καὶ μὲ σφίγγει στὴν ἀγκαλιά της. Τὴν καθησυχάζω λέγοντάς της τὸ ὄνειρό μου. Ὁ πατέρας μου κλείνει τὰ ἐξώφυλλα τοῦ παραθυριοῦ μου καὶ μοῦ λέει :

—"Ἀλλοτε ὅταν ἔχει φεγγάρι, νὰ κλείνεις τὸ παράθυρο, γιατὶ καθὼς πέφτει ἀπάνω στὸ πρόσωπό σου τὸ φῶς σ' ἐνοχλεῖ.

. . . . . .

Τὴν ἄλλη μέρα καθὼς περνοῦσα ἀπ' τὸ διπλανὸ περιβόλι, μὲ τὴ συνηθισμένη ζάχαρη στὸ χέρι, δὲν εἶδα τὸ Ντορὴ στὴ συνηθισμένη δουλειά του. Τὸ μαγγανοπήγαδο δὲν δούλευε. Εἶδα στὸ *βάθος τοῦ περιβολιοῦ ἕνα ἐργάτη ποὺ* περιποιόταν κάτι τριανταφυλλιές. Ἔτρεξα καὶ τὸ ρώτησα : «Ποῦ εἶναι ὁ Ντορής ;»

Ὁ περιβολάρης χωρὶς ν' ἀφήσει τὴ δουλειά του μ' ἀπάντησε :

«Χθὲς τὸ βράδυ ὁ καϋμένος ψόφησε. Ζημερώματα τὸ ἀφεντικὸ μὲ ξύπνησε τὸν ἐφορτώσαμε στὸ κάρρο. Δὲν θὰ γυρίζει πιὰ τὸ μαγγανοπήγαδο».

Ὀρεινὸς Πορφυρίων

ΘΘ

ΣΤΑ ΠΑΛΙΑ !

Ἔξω πέφτει βροχὴ
Καὶ λυσσᾶ ὁ βορηᾶς,
Ἡ ψυχὴ μοναχὴ
Στὴ σκιὰ μιᾶς μεριᾶς
Τὰ παλιὰ χαιρετᾶ
Ἀπαλά, σιγανά.
Ὁ νοῦς πίσω πετᾶ,
Τὰ γυρίζει ξανὰ
Στὸ θλιμμένο μυαλό.
Καρτερῶ, καρτερῶ . . .
Τὴ σιωπὴ δὲ χαλῶ
Τὰ παλιὰ νὰ χαρῶ.
Τρέξε, φύγε, πικρὴ
Δησμονιά, σιωπηλὴ
Ἡ ζωή εἶν' μικρή.
Θέλω τόσο πολὺ
Καθὼς φεύγουν, κλεφτὰ
Στὰ παλιὰ νὰ πιασεῖ.
Κι' ὅπως χάνουν' αὐτὰ
Καὶ ἐγὼ νὰ σβυσεῖ.

Σὲρ Νίκ

ΜΙΚΡΟΙ ΕΒΔΟΜΑΔΙΑΙΟΙ ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΙ

ΤΑ ΟΚΤΩ ΚΑΡΒΕΛΙΑ

Πρόβλημα

Δυὸ Ἄραβες ποὺ ταξίδευαν μαζὶ κάθησαν νὰ φᾶνε κάτω ἀπὸ τὸν ἴσκιο μιᾶς χουρμαδιᾶς. Ὁ πρῶτος ἔβγαλε ἀπὸ τὸ δισάκκι του πέντε καρβέλια. Ὁ δεύτερος ἔβγαλε τρία.. Ἐκείνη τὴ στιγμὴ παρουσιάστηκε ἕνας τρίτος ταξιδιώτης καὶ τοὺς ζήτησε ἂν εἶχαν νὰ τοῦ δώσουν κι' αὐτοῦ νὰ φάη. Οἱ δύο πρῶτοι μοίρασαν τότε τὰ ψωμιὰ σὲ τρία ἴσια μερίδια καὶ καθένας ἔφαγε τὸ μερτικό του. Ὅταν τέλειωσε τὸ δεῖπνο ὁ ξένος πλήρωσε 8 γρόσια γιὰ τὸ ψωμὶ ποὺ ἔφαγε κι' ὕστερα σηκώθηκε κι' ἔφυγε. Ὁ Ἄραβας ποὺ εἶχε τὰ πέντε καρβέλια κράτησε πέντε γρόσια κι' ἔδωσε τρία στὸν σύντροφό του. Μὰ ἐκεῖνος διαμαρτυρήθηκε γιατὶ κατὰ τὴν κρίση του ἔπρεπε νὰ πάρη τέσσερα. Στὸ τέλος ἀποφασίζουν νὰ πᾶνε στὸν Κατῆ. Ὁ Κατῆς ἀκούει μὲ προσοχὴ τὴν ἱστορία τους, σκέπτεται λίγη ὥρα κι' ὕστερα λέει :

«Ἐκεῖνος ἀπὸ τοὺς δυὸ σας ποὺ εἶχε τὰ πέντε ψωμιά, θὰ πάρη ἑφτὰ γρόσια καὶ ὁ δεύτερος ποὺ εἶχε τὰ τρία θὰ πάρη ἕνα μοναχά. Αὐτὴ εἶναι ἡ ἀπόφασή μου.»

Ἡ ψιψίνα βγῆκε στὸ κυνήγι. Εὐτυχῶς τὸ πουλάκι πρόφτασε καὶ κρύφτηκε. Μήπως τὸ βλέπετε σεῖς ;

Καὶ δίκιο ὁ Κατῆς ; Αὐτὸ θὰ τὸ ἰδῆτε στὸ ἐρχόμενο φύλλο. Ἐν τῷ μεταξὺ ὅσοι βροῦν τὴ λύση ἂς μοῦ τὴ στείλουν καὶ θὰ δημοσιεύσω τὰ ὀνόματά τους. Ὁ πρῶτος ποὺ θὰ μοῦ στείλει τὴν ὀρθὴ λύση θὰ λάβη γιὰ δῶρο ἕνα τόμο τῆς Βιβλιοθήκης.

Ο ΑΝΑΝΙΑΣ

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΟΝ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟΝ ΔΙΑ ΠΑΙΔΙΑ, ΕΦΗΒΟΥΣ ΚΑΙ ΝΕΑΝΙΔΑΣ
Ἐγκεκριμένον ὑπὸ τοῦ Ὑπουργείου τῆς Παιδείας ὡς ἐλεύθερον ἀνάγνωσμα δι' ὅλα ἐν γένει τὰ Σχολεῖα (1932)
Τιμηθὲν διὰ τοῦ Ἀργυροῦ Μεταλλίου τῆς Ἀκαδημίας Ἀθηνῶν (1935).

ΣΥΝΔΡΟΜΗ ΠΡΟΠΛΗΡΩΤΕΑ
ΕΣΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἐτησία δρχ. 25000, ἑξάμηνη δρχ. 15000, Τρίμηνη 8000.
ΕΞΩΤΕΡΙΚΟΥ: Ἀγγλίας, Αἰγύπτου Λίρες 2.— Ἀμερικῆς καὶ ἄλλων κρατῶν, Δολλάρια 10. Ἑξάμηνη ἀναλόγως.
ΕΠΙΣΤΟΛΑΙ ΚΙ ΕΜΒΑΣΜΑΤΑ
Ἀπροσώπως: Πρὸς τὸ περιοδικὸν «Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ ΤΩΝ ΠΑΙΔΩΝ», ὁδὸς Ἀριστείδου 10 Ἀθήνας.—Τηλ. 20977

ΙΔΡΥΤΗΣ ΤΟ 1879
ΝΙΚΟΛΑΟΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΣ († 1941)
ΙΔΙΟΚΤΗΣΙΑ { ΜΑΡΙΑΣ Π. ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ, ΕΥΘΑΛΙΑΣ ΧΡ. ΝΑΤΣΙΟΥ, ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗΣ Π. ΜΟΥΣΔΡΑΚΗ
ΔΙΕΥΘΥΝΤΗΣ
ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΞΕΝΟΠΟΥΛΟΣ

Ο ΤΟΜΟΣ ΤΗΣ ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ
Ἀρχίζει τὴν 1ην Ἰανουαρίου, ἀλλ' αἱ συνδρομαὶ ἀρχίζουν τὴν 1ην οἱουδήποτε μηνός.

Παλαιοὶ Τόμοι, ἄρτιοι, τιμῶνται δρ. 20000 ἕκαστος καὶ 25000 χρυσόδ.—Ο ΑΓΟΡΑΣΤΗΣ κατὰ φύλλον ἀποκτᾷ προνόμια συνδρομητοῦ λαμβάνων ψευδώνυμον δι' ἓν ἔτος ἐπὶ πληρωμῇ δρ. 2000

46ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΞΕΣΠΑΘΩΜΑΤΟΣ
ΠΡΟΣ ΕΓΓΡΑΦΗΝ ΣΥΝΔΡΟΜΗΤΩΝ ΣΤΗΝ ΔΙΑΠΛΑΣΙ ΤΟΥ 1947

ΞΕΣΠΑΘΩΜΑ λέγεται στὸν κύκλο μας ἡ ἐγγραφὴ ἑνὸς νέου συνδρομητοῦ κατὰ προτροπὴ καὶ μὲ τὴ φροντίδα ἑνὸς παλιοῦ. Ἀπὸ χρόνια τώρα τὸ ἔργο γιὰ τὴ διάδοσή μου τὸ ἔχουν ἀναλάβει αὐθόρμητα τὰ καλά μου παιδιά. Μὲ συσταίνουν στὰ ἄλλα παιδιὰ ποὺ δὲν μὲ γνωρίζουν, τὰ κάνουν νὰ μ' ἀγαπήσουν νὰ θελήσουν νὰ γίνουν συνδρομηταὶ κι' ἔπειτα εἰσπράττουν τὴν συνδρομή τους καὶ μοῦ τὴν στέλνουν ἀμέσως καὶ ἀσφαλῶς.

Πρὶν ἀπὸ τὸν πόλεμο τὰ παιδιά μου ἦταν ἡ ζωντανή μου ρεκλάμα καὶ αὐτὰ ἀναπλήρωναν καὶ μὲ τὸ παραπάνω καὶ τοὺς πράκτορες καὶ τοὺς περιοδεύοντες ἀντιπροσώπους. Μὲ τὸν πόλεμο ὅμως καὶ μὲ τὴν τριπλὴ κατοχὴ ποὺ ἐπακολούθησε ἐπὶ τέσσερα ὁλόκληρα χρόνια, ἀποξενώθηκα ἀπὸ τὶς πιὸ πολλὲς ἐπαρχίες κι' ἀπὸ τὸ ἐξωτερικὸ καὶ τὸ κακὸ ἀποκορυφώθηκε μὲ τὴν ὁλοκληρωτικὴ καταστροφὴ τῶν γραφείων μου, ὅπου κάήκαν καὶ τὰ μητρῶα τῶν συνδρομητῶν καὶ οἱ διευθύνσεις καὶ ὅ,τι μποροῦσε νὰ μὲ βοηθήσῃ νὰ ξανάρθω σ' ἐπαφή, μὲ τὰ Διαπλασόπουλα τῶν ἐπαρχιῶν, μὲ ἀνάγκασε νὰ διακόψω ἐπὶ 6 μῆνες τὴν ἔκδοσή μου. Ἔτσι χιλιάδες παιδιὰ ἀναστήθηκαν χωρὶς νὰ ἔχουν δῆ ποτὲ τὴ «Διάπλασι» καὶ χωρὶς κανεὶς νὰ τοὺς πῇ τί εἶναι.

Ἀπὸ σᾶς ἐξαρτᾶται νὰ τοὺς τὴν μάθετε. Νὰ τὰ κάνετε νὰ γίνουν Διαπλασόπουλα καὶ νὰ γνωρίσουν τὴ μεγαλύτερη ἴσως χαρὰ ποὺ μπορεῖ νὰ ἔχῃ στὰ παιδικά του καὶ στὰ ἐφηβικά του χρόνια ἕνα Ἑλληνόπουλο.

Πῶς θὰ τὸ πετύχετε; Εἶναι εὐκολώτερο ἀπ' ὅ,τι τὸ νομίζετε. Νὰ τοὺς δείχνετε τὰ φυλλάδιά μου, καὶ ἰδίως τοῦτο τὸ πρῶτο, μὲ τὸ θαυμάσιο χρωματιστὸ ἐξώφυλλο, τὸ χαριτωμένο νηπιακὸ καὶ τὴν ἀμίμητη γελοιογραφική του σειρά. Νὰ τοὺς ἀποτρέπετε νὰ παίρνουν καὶ νὰ διαβάζουν ἄλλα περιοδικὰ ποὺ δὲν εἶναι γιὰ τὴν ἡλικία τους. Νὰ τοὺς λέτε πόσο θερμὰ μὲ συσταίνει στοὺς μαθητὰς καὶ στὶς μαθήτριες ὅλων τῶν Σχολείων τῆς Μέσης καὶ τῆς Δημοτικῆς ἐκπαιδεύσεως τὸ ὑπουργεῖο τῆς Παιδείας καὶ τί γράφει ἡ ἔκθεσις τοῦ Γνωμοδοτικοῦ Συμβουλίου. Ὀφείλεται, λέει, *ἐθνικὴ εὐγνωμοσύνη* στὸν ἱδρυτή μου τὸν ἀείμνηστο *Νικόλαο Παπαδόπουλο*. Εἶμαι, λέει, ὁ βοηθὸς τοῦ δασκάλου καὶ ὁ ἀχώριστος φίλος τῶν παιδιῶν. Ὅλα τὰ περιοδικὰ μὲ *μιμήθηκαν*. Κι' ἄλλα περιοδικὰ εἶναι συστημένα ἀπὸ τὸ ὑπουργεῖο. Ἀλλὰ κανένα μὲ τὰ ἐνθουσιώδη καὶ τιμητικὰ λόγια ποὺ συστήθηκε ἡ «Διάπλασις». Τέλος μὴν ξεχνᾶτε νὰ λέτε γιὰ τὰ τόσο ἑλκυστικὰ νέα τοῦ 1947.., καὶ νὰ ἰδῆτε τί εὔκολα θὰ τοὺς ἑλκύσετε καὶ θὰ τοὺς ἐγγράψετε.

Γιὰ νὰ κεντίσω τὸ ζῆλο σας *ἐγκαινιάζω ἐντελῶς νέους ὅρους* γιὰ τὸν Διαγωνισμὸ Ξεσπαθώματος. Σύμφωνα μὲ τοὺς ὅρους αὐτούς:

ὅποιος ἐγγράψῃ *5* ἐτησίου συνδρομητὰς θὰ λαμβάνῃ ἐπὶ *3 μῆνες* τὴ «Διάπλασι» *δωρεάν*.

ὅποιος ἐγγράψῃ *10* ἐτησίους συνδρομητὰς θὰ λαμβάνῃ ἐπὶ *6 μῆνες* τὴ «Διάπλασι» *δωρεάν*.

ὅποιος ἐγγράψῃ *20* ἐτησίους συνδρομητὰς θὰ λαμβάνῃ ἐπὶ *1 ἔτος* τὴ «Διάπλασι» *δωρεάν*.

Φυσικὰ μπορεῖτε νὰ ἐγγράψετε καὶ τριμήνους καὶ ἑξαμήνους συνδρομητάς, ἀλλὰ τότε τέσσερις τρίμηνες συνδρομὲς καὶ δύο ἑξάμηνες ἰσοφαρίζουν μία ἐτησία.

Ἐπὶ πλέον θὰ ἐπωφεληθῆτε κι' ἀπὸ τὶς ἄλλες τιμὲς καὶ ἀμοιβὲς τοῦ Διαγωνισμοῦ αὐτοῦ, ποὺ θὰ τὶς δῆτε στὸν ὁδηγὸ τοῦ Συνδρομητοῦ μὲ ὅλες τὶς λεπτομέρειες. Ὅποιος ἐγγράψῃ τοὺς περισσότερους θὰ ἀνακηρυχθῇ *Κορυφαῖος* καὶ θὰ δημοσιευθῇ ἡ φωτογραφία του μέσα σὲ πλαίσιο. Μὰ κι' ὅλοι ὅσοι ξεσπαθώνουν ἐγγράφοντας *ἕστω κι' ἕνα μόνο συνδρομητή*, ἔστω καὶ τρίμηνο θᾶχουν κι' αὐτοὶ τὴν ἀμοιβή τους.

Καὶ τώρα σᾶς περιμένω!

Βγάλτε τὸ διαπλασιακὸ σπαθί σας καὶ *ξεσπαθῶστε!*

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

305ος ΔΙΑΓΩΝΙΣΜΟΣ ΛΥΣΕΩΝ
ΔΙΑ ΤΗΝ Α' ΤΡΙΜΗΝΙΑΝ ΤΟΥ 1947

Ὁ 305ος Διαγωνισμός, εἶναι γιὰ τὶς λύσεις τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων ποὺ θὰ δημοσιευθοῦν εἰς τὰ φυλλάδια τῆς «Διαπλάσεως» κατὰ τὸ διάστημα τῆς Α' Τριμηνίας τοῦ 1947 (1—13). Σ' αὐτὸν ἔχουν τὸ δικαίωμα νὰ λάβουν μέρος ὅλοι οἱ συνδρομηταί, εἴτε μεταῖτε ἄνευ ψευδωνύμου, ἀπὸ δὲ τὰδέλφια των, καθὼς καὶ ἀπὸ τοὺς κατὰ φύλλον ἀγοραστάς, μόνον ὅσοι ἔχουν ψευδώνυμον ἐγκεκριμένον.

Οἱ λύσεις γράφονται σὲ εἰδικὸ χαρτὶ Λύσεων ἢ Δυσόχαρτο ποὺ πωλεῖται στὸ γραφεῖο μου σὲ φακέλλους. Κάθε φάκελλος ἔχει 20 φύλλα λυσόχαρτο καὶ τιμᾶται δρ. 2.000. Σὲ κάθε λυσόχαρτο γράφονται οἱ λύσεις τῶν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων *ἑνὸς μόνον φυλλαδίου* (ὅσες ἐννοεῖται, ἔχει βρεῖ ὁ λύτης, ποὺ δὲν εἶναι ὑποχρεωμένος νὰ τὶς βρίσκει ὅλες) μπορεῖ ὅμως νὰ στέλνουνται πολλῶν φυλλαδίων λύσεις μαζί, φτάνει νὰ μὴν ἔχῃ περάσει ἡ προθεσμία τοῦ ἀρχαιοτέρου.

Ἡ προθεσμία *τυπικῶς* εἶναι ἕνας μήνας ἀπὸ τὴν ἡμερομηνία τοῦ φύλλου ποὺ περιέχει τὶς Ἀσκήσεις ἀλλὰ καὶ πέραν τοῦ μηνὸς εἶναι δεκταὶ οἱ λύσεις των, ἐφ' ὅσον δὲν θά ἔχουν δημοσιευθῆ. (Π. χ. τοῦ σημερινοῦ φύλλου ποὺ ἔχει ἡμερομηνία 4 Ἰανουαρίου, οἱ λύσεις εἶναι δεκταὶ ὡς τὶς 4 Φεβρουαρίου. Ἀλλὰ ὅσον δὲν δημοσιεύονται—καὶ πρέπει νὰ περάσουν τοὐλάχιστον δύο μῆνες ὡς νὰ ἔλθῃ ἡ σειρά των νὰ δημοσιευθοῦν—πάντα θὰ εἶναι δεκταί, ὥστε οἱ νέοι συνδρομηταὶ ἔχουν καιρὸ νὰ προμηθευθοῦν λυσόχαρτο καὶ νὰ τὶς στείλουν καὶ μάλιστα μαζὶ μὲ τὶς λύσεις τῶν φύλλων 2, 3, 4, 5 καὶ ὅσων θὰ ἔχουν ἐκδοθῆ ἕως τότε Ἀλλωστε ὁ λύτης, ποὺ ἐστειλε ἤδη τὶς λύσεις ἑνὸς φυλλαδίου, ἔχει τὸ δικαίωμα νὰ στείλῃ κατόπι συμπλήρωμα μὲ προσθήκη ἢ διόρθωσιν λύσεων τοῦ ἰδίου φυλλαδίου, πρέπει ὅμως τὸ συμπλήρωμα νὰ εἶναι γραμμένο σὲ χωριστὸ λυσόχαρτο, καὶ ὄχι σὲ ἄλλου κατοπινοῦ φυλλαδίου, ποὺ θὰ εἶχε τυχὸν κενὸ χῶρο).

Ὅσοι ἐπιθυμοῦν νὰ λάβουν μέρος στὸ νέο τοῦτο Διαγωνισμό, δὲν εἶναι ἀνάγκη νὰ ξέρουν περισσότερα, γιὰ νὰρχίσουν. Τὸ ἴδιο τὸ λυσόχαρτο μὲ τὰ χαράκια του καὶ τὶς τυπωμένες λέξεις του τοὺς ὁδηγεῖ πῶς πρέπει νὰ γράφουν τὶς λύσεις. Ὅσο γιὰ τ' ἀπονεμόμενα βραβεῖα καὶ τὸν τρόπο τῆς ἀπονομῆς των (σὲ δύο Τάξεις χωριστά, τὴ Μεγάλη καὶ τὴ Μικρή, κατὰ τὴν ἡλικία ποὺ δηλώνει ὁ λύτης στὸ λυσόχαρτο) θὰ μάθουν ὅταν θὰ βγῇ ὁ νέος «Ὁδηγὸς τοῦ Συνδρομητοῦ» — ἀπὸ τώρα εἶναι περιττό. Ἂς ἀρχίσουν λοιπὸν νὰ λύνουν νὰ στέλνουν καὶ καλὴ ἐπιτυχία!

Η ΔΙΑΠΛΑΣΙΣ

ΑΛΛΗΛΟΓΡΑΦΙΑ ΤΗΣ "ΔΙΑΠΛΑΣΕΩΣ,,

Ἀθῆναι, ὁδὸς Ἀριστείδου 10
τὴν 31ην Δεκεμβρίου 1946

ΣΑΣ γράφω τὴν τελευταία ἡμέρα τοῦ Χρόνου: Ἀπὸ αὔριο ἀρχίζει ὁ Νέος, ποὺ ἔχει τὸν ἀριθμὸ 1947. Καὶ σᾶς τὸν εὔχομαι αἴσιο κι' εὐτυχισμένο. Θὰ εἶναι βέβαια τέτοιος, καὶ γιὰ σᾶς, καὶ γιὰ μᾶς, καὶ γιὰ ὅλους, ὁ Νέος Χρόνος, ἂν, ὅπως ἐλπίζουμε, φέρῃ τὴν ἱκανοποίηση τῶν ἐθνικῶν μας πόθων, τοὐλάχιστο ἐν μέρει, ὥστε νὰ ἐξασφαλισθοῦν ἡ ἀνεξαρτησία μας, ἡ ἀκεραιότης μας, ἡ ἀνοικοδόμησή μας, ἡ ἀνασυγκρότησή μας, κι' ἡ σχετικὴ εὐημερία μας. Ἀμήν, εἴθε, γένοιτο!

Πῶς σᾶς φαίνουνται οἱ καινοτομίες ποὺ εἰσάγω ἀπ' αὐτὸ τὸ φυλλάδιο; Δώδεκα σελίδες, χρωματιστὲς εἰκόνες καὶ τὰ λοιπά. Ἐλπίζω νὰ εἶσθε πολὺ εὐχαριστημένοι ἀπὸ τὴ «Διάπλασί» σας, ποὺ κάνει ὅ,τι μπορεῖ γιὰ νὰ σᾶς ἀποζημιώνῃ γιὰ τὶς καθυστερήσεις καὶ τὶς ἐλλείψεις. Στὸ ἑξῆς θὰ ἔχετε κάθε Σάββατο ἀπὸ ἕνα τέτοιο δωδεκασέλιδο φυλλάδιο καὶ ἐκ παραλλήλου ἑτοιμάζονται καὶ τὰ ὑπολειπόμενα φυλλάδια τοῦ 1946, τὸ 51 καὶ 52, γιὰ νὰ κλείσῃ μὲ αὐτὰ ὁ τόμος καὶ νὰ τελειώσουν τὰ μυθιστορήματα «Μαῦρο Βέλος» καὶ «Πρόας ὁ Νικίου».

Θυμίζω στοὺς ἐνδιαφερομένους ὅτι ἀντιπρόσωπός μου γιὰ ὅλη τὴν Αἴγυπτο εἶναι ὁ κ. Νῖκος Μητσάνης, ὁδὸς Port-Est 14, Ἀλεξάνδρεια· καὶ γιὰ ὅλη τὴν Κύπρο, οἱ γνωστοὶ βιβλιοπῶλες τῆς Λευκωσίας κ. κ. Γρηγορίου καὶ Πατσαλίδης. Σὲ λίγο ἐλπίζω νὰ ἔχω καὶ ἀντιπροσώπους στὴν Ἀμερική, στὰ Δωδεκάνησα κτλ.

Στὰ παλιὰ γράμματα θ' ἀπαντήσω, ἂν μπορέσω, στὰ τελευταῖα φυλλάδια τοῦ 1946, γιὰ τὸ σημερινὸ πρῶτο τοῦ 1947, ἔχω λίγα νεώτερα τοῦ Δεκεμβρίου.

Καὶ νὰ τὸ πρῶτο, καλορίζικο, κι' ὡραῖο γράμμα τῆς *Ἑκάτης*, ποὺ ἀρχίζει μάλιστα μὲ τὴ φράση «Πλημμύρα χαρᾶς μοῦ γέμισε τὴν καρδιά...» Αὐτὴ ἡ χαρά, παιδί μου, νὰ γεμίζῃ τὴν καρδιά σου ὅλο τὸ χρόνο, κι' ὅλων τῶν ἄλλων παιδιῶν μου, γιὰ νὰ χαίρεται κι' ἡ δική μου. Ἐλπίζω νὰ μὴν ἀργήσουν τ' ἀποτελέσματα τῶν Λύσεων τοῦ 1945, ἂν καὶ, καθὼς λές καὶ σύ, πρέπει νὰ μάθῃς νὰ περιμένῃς. Πρέπει ἀκόμα νὰ μάθῃς καὶ νὰ εἶσαι εὐχαριστημένη μὲ ὅ,τι ἔχεις, ὅταν μάλιστα εἶναι τόσο καλοὶ οἱ βαθμοί τοῦ ἐλέγχου σου. Δὲν τοὺς ξέρω, ἀλλὰ κρίνω ἀπὸ τὴν εὐχαρίστηση τῶν γονέων σου.

Μὰ γιὰ χαρὰ μοῦ μιλᾶ κι' ἡ καλή μου *Νίκη* —τὴ χαρὰ τῆς ὅταν εἶδε ἕνα ποίημά της στὴ Σελίδα Σ. Σ. Τὸ ἄλλο της ποιηματάκι, στὴν ἀνεψούλα της ποὺ ἔχασε τὴ μαμά της ἀπὸ τόσο μικρή—ἐνάμισυ μόλις χρονῶν—πολὺ καλὸ καὶ θὰ τὸ δημοσιεύσω.

ΟΣΟΙ θέλουν νὰ ἔχουν ἀλληλογραφία μοζί μου — νὰ μοῦ γράφουν δηλ. καὶ νὰ τοὺς ἀπαντῶ σ' αὐτὴ τὴ στήλη ἐκτενῶς ἢ μὲ λίγα λόγια κατὰ τὸ χῶρο ποὺ θὰ ἔχω, πρέπει νὰ εἶναι ἐγγεγραμμένοι συνδρομηταὶ γιὰ τὸ 1947 καὶ νὰ ἔχουν ψευδώνυμο. Ἐπίσης τοὺς θυμίζω ὅτι τὰ γράμματα τὰ θέλω καθαρὰ καὶ εὐανάγνωστα καὶ πῶς δὲν ἀπαντῶ σὲ ἀπορίες ποὺ τὶς λύνει ὁ Ὁδηγός.

ΤΑ ΨΕΥΔΩΝΥΜΑ

Ἡ ἰσχὺς τῶν Ψευδωνύμων ποὺ εἶχαν ἐγκριθῆ γιὰ τὸ 1946 ἔληξε. Ὅσοι θέλουν νὰ διατηρήσουν τὸ ἴδιο ψευδώνυμο πρέπει νὰ τὸ ἀνανεώσουν *ἐντὸς τοῦ Ἰανουαρίου*, εἰδεμὴ θὰ δοθῆ σὲ ὁποιον τὸ ζητήσῃ. Ἐπίσης σᾶς παρακαλῶ ν' ἀποφεύγετε τὰ ξενικὰ ψευδώνυμα. Ἡ πατρίδα μας εἶναι τόσο μεγάλη καὶ ἔνδοξη ὥστε δὲν χρειάζεται νὰ κάνουμε δάνεια οὔτε ἀπὸ ξένα ἱστορικὰ πρόσωπα οὔτε ἀπὸ ξένους ἥρωες μυθιστορημάτων.

ΕΓΚΡΙΣΕΙΣ ΨΕΥΔΩΝΥΜΩΝ

Δικαίωμα ἐγκρίσεως: διὰ συνδρομητὰς ἢ ἀδέλφια των, δρχ. 1000. Δι' ἀγοραστὰς ἀποκτῶντας μὲ τὸ ψευδώνυμον δικαιώματα συνδρομητοῦ δρχ. 2000.

Νέα Ψευδώνυμα: Υἱὸς τοῦ Αἰνου, ἁ. (ΚΠ), Πράσινος Γάϊδαρος, ἁ. (ΑΦ). Ἀγριοκάτσικο, κ. (ΤΜ).

Ἀνανεώσεις Ψευδωνύμων: Ἑλληνικὰ Δωδεκάνησα, ἁ. Χρυσὸς Λέων.

ΠΝΕΥΜΑΤΙΚΑΙ ΑΣΚΗΣΕΙΣ

[ΑΡΧΗ τοῦ νέου 305ου Διαγωνισμοῦ Λύσεων. Ἴδε τὴν προκήρυξιν εἰς τὴν ἐναντι σελίδα. Αἱ λύσεις τοῦ φυλλαδίου τούτου δεκταὶ μέχρις ἑνὸς μηνὸς καὶ πλέον ἐφ' ὅσον δὲν θὰ ἔχουν δημοσευθῆ].

1. Συλλαβόγριφος

Δυὸ ἀπὸ τὰ σύμφωνα μαζί
Τὰ φουρνίζεις μὲ ψωμί,
Μὲ γλυκὸ ἢ μὲ φαΐ.

Τραγούδι τῆς Δευτεριᾶς

2. Στοιχειοτονόγριφος

Ἀπό· ἕνα Πέλαγος τὴ μέση βγάζω
Τὸν τόνο ὕστερα τοῦ ἀνεβάζω
Καὶ Πόλη βλέπω—καὶ ἀπορῶ—
Ἐκεῖ ποὺ πρῶτα ἦταν νερό.

Ἀητὸς τῆς Ἠπείρου

3. Ἀναγραμματισμὸς

Ὅποιον *ἀρχαῖο* βασιλιὰ
Ἀνάποδα κι' ἂν πιάσης,
Κάτι τὸ ἐπαναληπτικό,
Μὰ τῆς κοινῆς, θὰ φτιάσης.

Τραγούδι τῆς Δευτεριᾶς

4. Δικτυωτὸν

* * * * * * * = Δοξασμένο νησί
* * * * *
* * * * * * * = Εἶδος ποιητοῦ
* * * * *
* * * * * * * = Πσαραχαία πόλις
* * * * *
* * * * * * * = Ρῆμα τῆς κοινῆς.

Καὶ καθέτως τὰ ἴδια.

Βοσκαρούΐ

5. Κρυπτογραφικὸν

12345678 = Ποταμὸς τῆς Εὐρώπης
23123 = Μέρος τῆς θύρας
35745 = Θηρίον
45678 = Τύραννος τῆς Σπάρτης
563128 = Πόλις τῆς Μ. Ἀσίας
6758 = Ἀρχαῖος σοφὸς
72675427 = Βυζαντινὸς Αὐτοκράτωρ
8745 = Ἱερὸν ὄρος.

Σπουργίτι

6—10. Μαγικὸν Γράμμα

Τῇ ἀνταλλαγῇ ἑνὸς οἱουδήποτε ἑκάστης τῶν κάτωθι λέξεων δι' ἑνὸς ἄλλου, πάντοτε τοῦ αὐτοῦ, νὰ σχηματισθοῦν ἄνευ ἀναγραμματισμοῦ ἄλλαι τόσαι λέξεις:

μικρός, αἰών, φίλος, κέρας, ἕλος

Παῦλος Νικ. Οἰκονόμου

11. Γρῖφος

ἐς s s o o
ἐν ου κε σε.
τὶς s s o o
s o

Ἀητὸς τῆς Ἠπείρου

ΣΗΜ.— Αἱ ἀνωτέρω δημοσιευόμεναι Ἀσκήσεις εἶναι ἀπὸ Συλλογὰς σταλείσας διαζτὸν προκηρυχθέντα Διαγωνισμὸν πρὸς σύνθεσιν Πνευματικῶν Ἀσκήσεων διὰ τὸ 1946—7. Ἡ προθεσμία του παρατείνεται. Διὰ νὰ ἠμπορέσουν νὰ στείλουν Συλλογὰς καὶ οἱ νέοι συνδρομηταί, οἱ ὅροι του θὰ δημοσιευθοῦν καὶ εἰς τὸ ἐρχόμενον.

ΜΙΚΡΑΙ ΑΓΓΕΛΙΑΙ

Δὲν δημοσιεύεται Ἀγγελία ὑπερβαίνουσα τοὺς δεκαπέντε στίχους καὶ μόνον μία τοῦ καθενὸς εἰς κάθε φυλλάδιον. —Ἕως δέκα τὸ πολὺ λέξεις μὲ ἁπλᾶ στοιχεῖα δρχ. 1000. Πέραν τῶν δέκα λέξεων, 100 δρχ. ἡ λέξις μὲ ἁπλὰ 150 δρχ. μὲ παχέα καὶ 200 δρχ. μὲ κεφαλαῖα. Ὁ χωριστὸς στίχος δρχ. 500.

[Α — 1]

Μπαίνοντας γιὰ δεύτερο χρόνο στὴ κίνησι τῆς ἀγαπητῆς μου Διαπλάσεως στέλνω ἕνα ἀδελφικὸ χαιρετισμὸ στὸ Διαπλασιακὸ κόσμο.

ΛΥΚΟΠΟΥΛΟ

[Α — 2]

Τί κρῖμα *ἀγαπημένα μου Διαπλασόπλα* νὰ μὴν ὑπάρχουν ὡραιότερα λόγια ἀπὸ τὰ χιλιοεπιπωμένα «ΕΥΤΥΧΙΣΜΕΝΟ ΝΕΟ ΕΤΟΣ» γιὰ νὰ σᾶς εὐχηθῶ τὸν καινούργιο χρόνο.

ΓΕΛΑΣΤΟΣ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗΣ

[Α — 3]

Μὲ τὴν ἔναρξι τοῦ καινούργιου χρόνου δπόσχομαι δράση κ' εὔχομαι σ' ὅλους-ες φίλους κ' ἐχθρούς, εὐτυχισμένο τὸ ΝΕΟ ΕΤΟΣ. Φιλικῶς.

ΑΓΚΑΘΙ

[Α — 4]

ΓΕΛΑΣΤΕ ΛΟΓΟΤΕΧΝΗ, Τρελλὸ Ναυτάκι ἀνταλλάσσετε Μ. Μυστικά; ἀπαντήσατε μὲ ἄγγελία.

ΑΥΚΟΠΟΥΛΟ

[Α — 5]

Ἐλειπα γιὰ ὑπηρεσία ἀπὸ τὴν Ἀθήνα. Ζητῶ ἀπ' ὅλους συγγνώμην. Δὲν ἔλαβα κανένα γράμμα. Ἂν θέλουν οἱ Τρεχαντῆροι, Ἀμαρυλλίς, Γιανάκη, Νίκη, Ἡρακῆδα Ἑλληνοπούλα καὶ οἱ ἄλλοι μοῦ ξαναγράφουν.

Ἑλληνικὰ Δωδεκάνησα

[Α — 6]

Η «Νύμφη τοῦ Πυρός» ... μπέμπα 16 χρόνων (!!! ;;; ?? !!). Ζητήσατε πρὶν ἐξαντληθῇ τὸ ἐμπόρευμα. Στὸν πρώην Σύλλογο «Λύτη» καὶ νῦν «Διαπλασιακὸ Ἀστέρα» γιὰ νὰ μὴν πονοκεφαλιάζουν τὰ μωρὰ ποὺ τὸν ἀποτελοῦν νὰ βρίσκουν τίτλους, «εὐγενῶς προσφερόμενες» δίνομε μερικούς. «Κδουνεϊδηση 'Ἀνεμοδούρα», «Ἀγουροξυπνημένα Μωρουδέλια». Γιὰ περισσότερες πληροφορίες παρᾶστε ἀπὸ τὸ γραφεῖο μας 1—2 πρωινήν.

Ροδαυγὴ
Προκομμένη Τσιμπέλα

ΤΟ ΓΟΥΡΟΥΝΑΚΙ, ΟΙ ΦΙΛΟΙ ΤΟΥ ΚΙ' Ο ΛΥΚΟΣ Ο ΕΧΘΡΟΣ ΤΟΥΣ

ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ ΓΙΑ ΠΟΛΥ ΜΙΚΡΑ ΠΑΙΔΙΑ

Α'.

Αὐτὸ ποὺ ἀρχίζω νὰ διηγιέμαι ἐδῶ ἀπὸ σήμερα, τὸ λέω «ἀνάγνωσμα», γιατὶ κάποιος βέβαια θὰ τὸ ἀναγνώση, θὰ τὸ διαβάση, ἢ μικρὸς ἢ μεγάλος· πολλὰ ὅμως ἀπὸ τὰ Διαπλασόπουλα εἶναι ἀκόμη τόσο μικρά, ποὺ οὔτε στὸ σχολεῖο πηγαίνουν, οὔτε ξέρουν νὰ διαβάζουν, κι' αὐτὰ τὰ διηγήματάκια, ποὺ τὰ γράφω γι' αὐτὰ καὶ τὰ λέω «ἀναγνώσματα γιὰ πολὺ μικρὰ παιδιά», ἄλλοι τὰ διαβάζουν στὰ μικρότερα — ἡ μαμμά, ὁ μπαμπάς, ἡ θεία, ὁ θεῖος, καὶ συχνότερα κάποιο ἀδέρφι ἢ ξαδέρφι. Μὲ ἄλλους λόγους, πολλὰ μικρὰ παιδιὰ δὲν διαβάζουν αὐτὰ τὰ διηγηματάκια, παρὰ τἀκοῦνε καθὼς τοὺς τὰ διαβάζουν ἄλλοι, καὶ βλέπουν μόνο τὶς εἰκόνες τους. . .

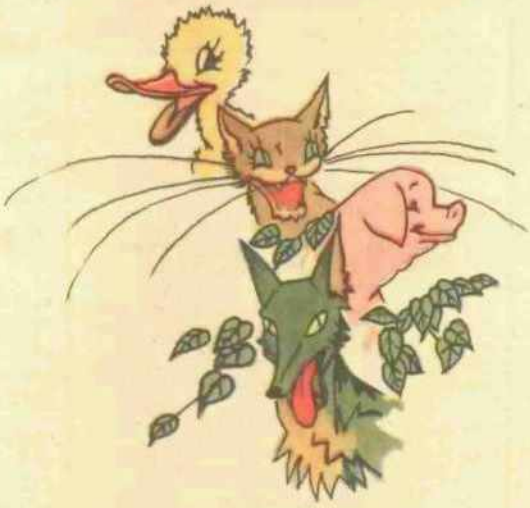

Νά, ἂς ἰδοῦν ἐδῶ τὴ σημερινή. Εἶναι ἕνα γουρουνάκι, ἕνα παπάκι, ἕνα γατάκι κι' ἕνας λύκος—τὰ τέσσερα «πρόσωπα» τῆς ἱστορίας μας. Τὸ γουρουνάκι, τὸ παπάκι καὶ τὸ γατάκι, σὰν καλὰ γειτονόπουλα, εἶναι φιλιωμένοι μαζύ τους· ὁ λύκος, ποὺ μένει πολὺ μακρύτερα, στὸ λόγγο, εἶναι ἐχθρός τους. Τώρα θὰ σᾶς τὰ παρουσιάσω ἕνα-ἕνα, νὰ τὰ γνωρίσετε καλύτερα.

Τὸ γουρουνάκι ἦταν τριανταφυλλί, πολὺ νόστιμο. Κατοικοῦσε σ' ἕνα ὄμορφο σπιτάκι, ὁλοξύλινο, κι' εἶχε ἑντεκα ἀδερφάκια. Καὶ τὰ δώδεκα αὐτὰ γουρουνάκια περνοῦσαν τὶς ἡμέρες τους μὲ βόζαγμα καὶ μὲ ὕπνο. Ἡ μητέρα τους τἀγαποῦσε πολὺ κι' ἦταν κατευχαριστημένη ὅταν τὰ εἶχε ὁλόγυρά της νὰ τὴ βυζαίνουν. Ἦταν ὄμορφα, ἦταν παχουλά, κι' ἅμα χόρταιναν τὸ γάλα, κοιμοῦνταν, τὰ τσαμενάκια μου. . .

Τὸ γουρουνάκι ποὺ τὸ ἔλεγαν Ροδίτσα, ἦταν τὸ πιὸ νόστιμο ἀπ' ὅλα του τἀδέρφια. Πολὺ τριανταφυλλί, πολὺ γυαλιστερό, πολὺ στρουμπουλό, εἶχε μιὰ χαριτωμένη οὐρίτσα, στριφογυρισμένη σὰν τιρμπουσόνι.

Πλάϊ στὸ ὁλοξύλινο σπιτάκι, ἦταν ἕνα ὡραῖο λειβάδι, ὅλο πρασινάδες καὶ λουλούδια· καὶ στὴν ἄκρη τοῦ λειβαδιοῦ, ἕνας μεγάλος βάλτος· καὶ δίπλα στὸ βάλτο ζοῦσαν δώδεκα πκπάκια δώδεκα νόστιμα παπάκια, ποὺ περνοῦσαν τὸν καιρό τους νὰ κολυμποῦν μέσα στὸ λασπωμένο νερὸ καὶ νὰ κυνηγιοῦνται κάνοντας *πᾶ-πᾶ-πᾶ*. Τὸ πιὸ νόστιμο τὸ ἔλεγαν Κοκκινομυτάκη, κι' ὅλη τὴν ἡμέρα δὲν ἄκουγες παρὰ *πᾶ-πᾶ-πᾶ*, γιατὶ τὰ παπάκια δὲν ἔπαυαν νὰ κυνηγιοῦνται· κι' ἀπὸ τὸ ἄλλο μέρος τοῦ λειβαδιοῦ ἄκουγες ὅλο καὶ *γε-γε-γε*, γιατὶ τὰ γουρουνάκια γρύλλιζαν, ἀφοῦ βόζαινα καλά, γιὰ νὰ δείξουν πὼς ἦταν εὐχαριστημένα.

Μιὰ μέρα, ὁ Κοκκινομυτάκης ἔκανε τὸ λουτρό του κι' ἦταν πολὺ χαρούμενος, γιατὶ ὁ ἥλιος ἔλαμπε ζεστὸς καὶ τὸ νερὸ ἄστραφτε στὸν ἥλιο.

(Ἀκολουθεῖ) Η ΚΥΡΑ ΜΑΡΘΑ

Ο ΤΟΛΗΣ, ΤΟ ΚΟΤΤΕΡΟ ΚΑΙ ΤΟ ΧΑΡΤΙΝΟ ΚΑΡΑΒΙ